

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:		Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona		Előfizetési árak:	
300 holdig	15 pengő	Az egyesületi társas felügyelője alatt		OMGE-tagoknak:	
500 " "	30 " "	A szerkesztésért és kiadásért felelős:		Előfizetőknél:	
1000 " "	60 " "	Buday Barna főszerkesztő.		Negyedévre — 6 pengő	
2000 " "	90 " "	Szerkesztő: Rothmeyer Imre		Félévre — 11 " "	
3000 " "	120 " "	Társzerkesztő: Rády Gyula		Egészévre — 20 " "	
ezen felül	150 " "	Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-05		Külföldre a fenti árak és a postaköltség	
Résvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	30 " "			Előfizetést csak naptári negyedévekre fogadunk el	
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "			Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 99-32	

TARTALOM:

Beszámoló. (Somssich László gróf.)
Emlékszem Karolyi Sándor grófról. Tarca. (Almásy Imre gróf.)
A Szántótejtulajdonosok Országos Szövetségének alakuló gyűlése.
Üzemi bizottság gyűlése.
A dohánynevelés. (Grábner Emil.)
Kísérleti eredmények trágya sortrágyázásával. (Dvorák Károly.)
Miskolcra tehenekkel. (Mohácsy Jenő.)
A betegség elleni biztosítás és az Országos Gazdasági Munka-pazar.
Az Országos Tejpropaganda Bizottság megalakulása. Gazdasági előadások.
Karolyi Sándor emléklakema.
Vegyes közlemények.
Társasági hírek.
Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Felhívás a tejgazdasági, vetőmag- és terménykiállításra való részvételre.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyésztéskiallítás és vásár rendező-bizottsága elhatározta, hogy az 1927. évi XXXVI. országos tenyésztéskiallítással és vásárral kapcsolatban az eddig is minden évben rendezni szokott mezőgazdasági gépek és eszközkiállításra kívül újonnan létesítendő külön-külön csarnokokban

március hó 24—28-án tejgazdasági, vetőmag- és terménykiállítást rendez.

amely egy-egy helyen szakkerületen csoportosítva és lehetőleg a gyakorlati tanulságok kidomborítására törekedve fogja bemutatni az idevonatkozó anyagot. Az Országos Tejgazdasági Szövetséggel együttesen rendezendő **tejgazdasági kiállítás**ra be lehet mutatni mindennemű tejterméket, valamint a tejtermelési és tejfeldolgozással kapcsolatos bármilyen gépet, berendezést stb., a **vetőmag- és terménykiállítás**ra pedig nemeseit és egyéb vetőmagvakat, különféle mezőgazdasági terményeket, az előállításuknál használt termelési és művelési módokat és eljárásokat, ezek eredményeit, a termelési eszközöket stb.

A tejgazdasági, továbbá a vetőmag- és terménykiállításra a **bejelentési határidő 1927. február hó 5.**, amelynek meghosszabbítása nem lehetséges.

A rendező-bizottság az általa ismert címekre elküldte már a szabályzatokat és a bejelentési íveket. Megkeresés esetén a rendező-bizottság minden érdeklődő gazdaságnak megküldi a tenyésztéskiallítással kapcsolatban rendezendő különleges kiállításokra vonatkozó nyomtatványokat és a felmerülő részletkérdésekre névze készséggel ad utbizonyítást. (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.)

Jeszenszky Pál. s. k.
a rendező-bizottság elnöke.

Felhívás a földbirtokos-közönséghez.

Alulírottak, mint a földreform-törvény alapján igénybevevett ingatlanok birtokosai, illetve ezek megbízottjai, elhatároztuk, hogy a törvényben is biztosított jogaink hathatós képviselőre az OMGE keretein belül szövetséget alakítunk.

A szövetség célja az, hogy a törvénynek a megváltási ítéletek kimondása után következő végrehajtását sürgesse, a felmerülő visszasságokat orvosoltatni igyekezzék s a birtokosok kártalanítására és a termelés folytonosságának biztosítására irányuló pénzügyi megoldás előkészítésében közreműködjenek.

Szövetségünk működését az OMGE bizottságainak módjára, az egyesület helyiségeinek, munkaerőinek és felügyelőinek felhasználásával kívánja gyakorolni.

A szövetség külön ügyvitelének szükséges költségét arányos hozzájárulással biztosítjuk s ennek kulcsát, nemkülönben a szövetség működésének részletes tervezetét lehetően már ez év február havában egybehívandó alakuló gyűlésünkön állapítjuk meg.

Felhívjuk birtokos-társainkat, hogy a mozgalmhoz való csatlakozásukat az OMGE igazgatóságának folyó évi február hó 10-ig bejelenteni szíveskedjenek.

Bejelentendő adatok:

1. A földbirtokos neve és tartózkodási helye.
2. A község neve, amelynek határában az igénybevevett birtok tartozik.
3. A megváltott birtokterület nagysága (kat. hold) és megközelítően a megváltott föld holdankénti átlagos kataszteri tiszta jövedelme.

Budapest, 1927. évi január hó 23-án.

Balázs László s. k.
Balogh Brunó s. k.
Beliczey Géza s. k.
Blantz Jenő s. k.
Bogdán Ferenc s. k.
Bogdán György s. k.
Elek Ernő s. k.
Elek Ferenc s. k.
Elek István s. k.
Fidák Tibor báró s. k.
Fleischl S. Dávid s. k.
Floch-Reyhersberg
Alfréd lovag dr. s. k.
Forrai József s. k.

Gosztonyi Andor s. k.
Hajdu Géza s. k.
Haraszty s. k.
Khuen-Héderváry Károly dr. s. k.
Kohner Adolf báró dr. s. k.
Kövecss Jenő s. k.
Lichtmann Mór s. k.
Lichtschein Samu s. k.
Lippay Zoltán s. k.
Maróthy László s. k.
Matta Árpád dr. s. k.
Montenuovo Nándor herceg s. k.
özv. Nádasdy Tamásné grófné s. k.
Németh Károly s. k.

Okányi Schwartz József s. k.
Papp-Szász Tamás dr. s. k.
Purly Emil s. k.
Schwartz Lajos s. k.
Studinka Elemér dr. s. k.
Széchenyi Domonkos gróf s. k.
Széchenyi Emil gróf s. k.
Széchenyi Károly gróf s. k.
Szegedi Pál dr. s. k.
Teleki Józsefné grófné s. k.
Tornyay György báró dr. s. k.
Vécsey Pál s. k.
Wenckheim László gróf s. k.
Wenckheim Pál gróf s. k.

Beszámoló.

— Somssich László gróf elnöki megnyitóbeszédéből, amelyet az OMGE f. évi január hó 23-án tartott közgyűlésén mondott el. —

Az 1926. év mezőgazdaságilag országosan nagy átlagban elég kedvező termést nyújtott s mégis súlyos anyagi gondok között látjuk a gazdákat. Közvetlenül az aratás után a világgiazi árak alatt kénytelen a gazda terményei nagyrészen tudni, hogy eleget tehessen súlyos kötelezettségeinek, amelyeket az adók s a hitelkamatok terhei rónak rá.

Különös jelenség, hogy a mezőgazdasági cikkek árvonala határozottan csökkenő, ellenben az ipari cikkek árvonala inkább emelkedő, de legalább is magas szinten megállapodott irányzatot mutat. Aránytalanul magasak a termelési költségek, vagyis jobban mondva megmaradtak majdnem a legmagasabb konjunkturális színvonalon, ezzel szemben a bevételek összegei csökkentek.

Az értékesítési lehetőségek persze elsősorban feleslegeink kiviteli lehetőségeitől függenek, amelyeknek megteremtése boldogulásunk elengedhetetlen kelléke. Ezzel nem kell azt érteni, hogy kizárólag nyers-terményeink kivitelét erőszakoljuk, hanem mindenképpen azon vagyunk, hogy terményeink feldolgozott

alakban jussanak kivitelre, ezáltal biztosítva az iparnak is a megélhetést, de viszont azt még sem lehet tőlünk kívánni, hogy a vámvédelem égisze alatt mesterséges iparpártolással a saját termelésünkhöz szükséges cikkek árát megdrágítsuk.

Törekednünk kell a szomszéd és utódállamokkal megegyezésre jutni, de kizsákmányolni nem hagyjuk magunkat azáltal, hogy ők a saját iparuk számára minden kedvezményt igyekeznek tőlünk kicsikarni, viszont a mi mezőgazdasági s állati terményeink kivitele elé a prohibítív jellegű vámtételek kínai falával zárják el az alku lehetőségét. Ezzel szemben nekünk is kellő retorzióval kell élnünk. Ennél jobb a szerződés nélküli állapot.

Igy látjuk pl., hogy a prohibítív jellegű vámtételek fennállása óta Csehországba irányuló termény- és állatkivitelünk napról-napra csökken s ma holnap elenyésző és számot sem tevő minimumra fog összezsugorodni.

Élőállat-kivitelünk lehetőségét erősen csökkenti a szomszéd államok ama mindenfelé észlelhető törek-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Sürgőny cím: „MEGALÉR” Budapest

FIÓKOK:

SOPRON. Állatvásárpénztár, Sopron. Sürgőny cím: Vásárpénztár Sopron.
WIEN. „MEGALÉR” Viehverwertungs Gesellschaft m. b. H. Wien, St. Marx.
Sürgőny cím: „Megalér” Wien.

GAZDATÁRSADALMI INTÉZMÉNY!
MEGHÍVÁSRA SZAKÉRTŐNKET A HELYSZINRE KIKÜLDJÜK!

Foglalhozik: Szarvasmarha, sertés, juh, ló, továbbá öltött áru adás-vételével beföldön és külföldön, bizományi értékesítésével.
Állatállományok címzettek:
Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest—Ferencváros—Marhavásártér, Sopron, Wien, St. Marx.
Sertészeknél: Budapest—Ferencváros—Sertésvásártér, Sopron, Wien, St. Marx.
Húszállományok és 315öt Áru: Budapest—Központi vásárcsarnok.
MINDENMŰ ÁLLATKIVITELT LEGELŐNYÖSEBBEN LEBONYOLITUNK!

Mai számunk 18 oldal.

Ennek a számnak ára 40 fillér

vése, amellyel saját állattenyésztésüket úgy létszám, mint színvonal tekintetében igyekeznek emelni s ezzel lehetőleg fokról-fokra csökkentik a behozatali szükségletet.

Ezekkel a jelenségekkel találkozunk főleg Ausztriában, Svájcban és Németországban, amely utóbbi állammal állategészségügyi egyezményt sem tudunk kötni. A nálunk itt-ott mutatkozó szájszékély és körümfájás csak egy ürügy a tárgyalások időpontjának kitolására.

Súlyosan megnehezíti még az állati termények kivitelét a majdnem kétszeresére felemelt vámtétel. Hiszen békében Szerbia nekünk a kivitt sertésekért métermázsankint 10 aranykoronát fizetett, holott nekünk a Németországba kivitt sertések métermázsája után 21 márka vámot kell fizetnünk.

A közelmúltban az agrárprogram egyes pontjait nagy vonásokban körvonaloztam, tehát ez alkalommal nem fogok minden kérdésre kiterjeszkedni, amelyek megoldása reánk nézve égető szükség, csak egyik-másik szempontot óhajtom újból érinteni.

A mezőgazdaságban a tökéletlenség bontja meg első sorban a fejlődést. A gazda forgótőkéje, amely a konjunkturális időben részben részvényekben, részben betétek alakjában volt elhelyezve, teljesen elveszett illetve elértéktelenedett, azonkívül pedig vagyonállaga is lényegesen csökkent a háborús lerongyolódás következtében. Épületei, gépeik eszközei, de állatállománya is leromlott, azoknak újból üzemképes állapotba való helyezése tetemes tökélt igényelne s ez lett volna az elveszett forgótőkére hivatás.

A mostani mezőgazdasági hitelek magas kamatozása miatt nem tekinthetők termelő hiteleknek, vagyis olyanoknak, amelyek újból életet öntenek a legyengült szervezetbe, de azonkívül a külfölddel szemben való nagymérvű eladósodásra is vezethetnek, ami mégsem kedvező jelenség, mert végül a magyar föld tisztára a külföldi pénzeszközök vazallusává válhatnak.

Tehát ha már tökeszerzésre vagyunk kényszerítve, igyekezzünk ezt lehetőleg itthon megkapni.

Ennek egyik előfeltétele volna a birtokforgalom és a bérbeadás kérdésének teljes felszabadítása. Ameddig ezen a téren nem térünk szüntevő vissza a békebeli szabad forgalomra, a földbirtokos nem rendezheti saját erejéből pénzügyi helyzetét.

Le kell zárni a birtokreform kérdését, rendezni a kisajátított, de mai napig ki nem fizetett földek árát s átérni a megzavart jogrendből a békebeli, magántulajdoni tisztelő állapotra, amely korlátlan mozgási szabadságot biztosít az állam minden polgárának.

Az a birtokos, aki tökéletlenség miatt nem tud birtokán jövedelmezően gazdálkodni, talán birtoka egy részének eladása, vagy bérbeadása révén tudna kellő forgótőkéhez jutni, a megmaradó birtokrészen való gazdálkodásra. Ez ma jóformán lehetetlen, mert ezirányú elhatározását megnehezíti az állam elővásárlási joga, amely esetleg eljesezt minden komolyabb ajánlatot s a vevő csak arcsimalónak tekinti magát, bérbeadás esetén pedig a bérszerződés kötelező bemutatása és jóváhagyásának kikérése 15%-ig

terjedő kisbérleti kötelezettség s egyéb efféle korlátozások gátolják a kereslet és kiálat szabad kifejlődését.

Likvidálni kell az OFB-t, amely éppen elég ideig uralta Magyarország birtokpolitikai kérdéseit. Azt hiszem, hogy az ott beosztott közigazgatási bírák régi hatáskörükbe való visszahelyezése már égetően szükséges, hiszen a napokban sürgette meg a közgazdasági bíróság igen tisztelt elnöke egyik beszéde jében a létszámszaporítást, a hatalmas költségvetése is megszabaduljon ettől a hatalmas kiadási tételtől, amelyet az OFB egész státusa okoz.

Azt hiszem, gazdasági boldogulásunk egyik feltétele az, hogy gazdálkodási módszerünk ne legyen túl merev, bizonyos gazdálkodási irányhoz ragaszkodó, hanem ugy a növénytermelés, mint az állattenyésztés terén hozzá kell szólnunk a világpiaci kívánalmakhoz. Több kereskedelmi szellemet kell belevinni a gazdálkodásba. Talán sohasem kellett annyira ceruzával a kézben gazdálkodni, mint éppen ma. Lehet, hogy a mezőgazdasági termelés egyes helytelen számítási alapon nyugvó üzemágait, egyik-másik esetben előnyben részesítettük, amelyek a helyzetnek kereskedelmi szellemben való megírálásánál, mint kevés kilitást nyújtók ítéltettek volna meg.

Az állattenyésztésnél inkább a minőség javítására, mint a létszám emelésére kell törekedni. Olyan termelési ágakat kell előnyben részesíteni, amelyek termelési költségei lehetőleg alacsonyak s a nem jövedelmező üzletágakat teljesen kiküszöbölni.

Sokszor halljuk emlegetni a többtermelés jelszavát, mint a mezőgazdasági válság orvosságát. A többtermelés csak akkor lehet orvosság, ha többtermelés által a termelt javak egy egységére eső előállítás költsége csökkenhet, de olyan többtermeléstől, amelynél a termelési költség magas volta és a többlet értékesítési nehézsége agyonüti egész szorgalmunk és tökéletességünk gyümölcsét, Isten övön bennünket!

Talán egy termelési ág és foglalkozás sincsen, amely annyira megkívánja a nyugodt légkört, bel- és külpolitikai értelemben, mint éppen a mezőgazdaság. Ennek oka a mezőgazdaság aránylag hosszú termelési időszaka. Értjük ez alatt a termelés megkezdésétől vagy a vetéstől, a termés letakarításáig való időt. Meg kell küzdenie a gazdának az időjárás ezer viszontagságával, amíg be tudja takarítani évi munkája gyümölcsét s akkor toronyosulnak eléje az értékesítési nehézségei. Minél állandóbbak az árak ebben az időszakban, annál biztosabb s annál nyugodtabb a gazda számítása s a vagyonában fekvő töké kamatozása.

Fentebb érintettem már a minőségre való termelés gondolatát, mint az értékesítési lehetőség egyik javító tényezőjét.

Ez alatt főleg azt értem, hogy arra kell törekednünk, hogy egyes terményekből minél nagyobb tömegben álljon rendelkezésre egy teljesen egyöntetű minőségű áru, amely iránt, ha az kifogástalanul jó, sokkal kevesebb utánjárást igényelve a vevőtől,

nagyobb kereslet mutatkozik. Sajnos, e téren hazánkban még igen sűrű a viszonyok, mert ahány gazdaság, majdnem ugyanannyi típusú termék. Ilyen egyöntetű terménytípusok csak bizonyos közös szervekbe való csoportosulás által érhetőek el, amelyek a termelést irányítják s oktatólag, segítőleg működnek közre az egyes gazdaságokban, de ezek egyúttal az értékesítésben is közreműködnek, fenntartva a külföldi piacokkal az érintkezést. Ugyanezek az irányelvek valószínűleg meg az állattenyésztés terén is, ahol szinte igen sok még a divergencia.

A közterhek kérdésével illetően abbéli reményemnek akarok kifejezést adni; hogy az új országgyűlés meg fogja kezdeni az adóterhek csökkentését, de egyúttal alaposan megfontolandók az új utalózat, új tanyai iskolák építéseinek mérhetetlen költségei, amelyek bár szükséges kulturális kiadások, de mind a máris agyonterheit gazdák vállaira nehezednek s 30 év mulasztását akarják pótolni, éppen olyan időszakban, amikor a gazda pénzára teljesen üres. A szállítási tarifapolitikánknak sem szabad kicsinyesnek s göröcsösen, bizonyos régi elavult irányelvekhez ragaszkodónak lenni, nehogy megtörténhessen, hogy egy-egy áru szállítási költsége majdnem nagyobb, mint magának az árunak az értéke. Nagyon valószínű, hogy a szállítási tarifák csökkentése által nagyobb forgalmat érnek el, ami bőven kárpótolja az illető vállalkozásokat.

Pénzügyi értékének teljes megállapodottsága, új pénzességünknek a közgazdasági élet vérkeringésébe való beszívására mindenesetre megteremti a nyugodt légkört s remélhető, hogy az új pénzegység takarékosra uti a közönséget, mert ezzel fejeződik ki legjobban szegénységünk ténye, amelyet a sok nullas bankjegyek előbb ideig-óráig takartak.

Röviden, három tényező oldhatja meg jövő boldogulásunkat: a munka, a kitartás és a takarékoskodás.

A mezőgazdaság kritikus helyzete nemcsak Magyarországon észlelhető, ez egy világhelyesség. Ezt belátva, tervezik a világ intéző körei a majdnem Genfben összeült közgazdasági konferenciát, amelynek tárgyszorátlan szerepelnek a mezőgazdaság ügyei is. Elsősorban itthon kell azonban megtennünk a kezdeményező lépéseket. A most összeülő országgyűlés összetételénél fogva, remélhetőleg mellesz a sok személyeskedő vitát, a szenzációk, leleplezéseket s komoly munkába állítja tevékenységét, amely ténykedésével közgazdasági téren maradandó alkotások dicsérhetik működését.

Ilyen légkörben a kormány munkája is eredményesebb lehet. Ennek előfeltétele azonban az, hogy ne úgy mint eddig, ötlétszerűen foganatosítsanak egyes intézkedéseket, amelyek kiragadtak a gazdasági szükség szerűségek nagy tömegéből s gyakran csak akkor tettek már meg, amikor egyes gazdasági érdekképviseleti szervek a legnagyobb nyomattal hívták fel a kormányzat figyelmét az azonnali intézkedés szükségére. Egyöntetű gazdasági programot várunk a kormánytól, amelyben mint egy láncszem a másikba, kapcsolódna

TÁRCA.

Emlékezés Károlyi Sándor grófról.

— Almásy Imre gróf serlegbeszéde a f. hó 23-án tartott Károlyi Sándor gróf emléklakomán. —

Tisztelt Uram!

Amikor Károlyi Sándor gróf nagy egyéniségének emléke előtt meghajolva itt állok az emléklakoma ünnepi kelyhe előtt, éreznem kell, hogy hangom erőtlén, készségem fogyatékos ahhoz, hogy az ő nagyságáról méltóképpen emlékezhessenem meg.

1908 óta, amikor a magyar gazdatársadalom nemes patinájú vezére, Darányi Ignác emlékeztető beszédével felavatta az előttem álló serleget, méltóbbnál-méltóbb kezek nyultak e kehely után és hivatottabbnál-hivatottabbnak ajkak idézték fel Károlyi Sándor gróf áldott emlékét. Ennyi fényes szónok, ennyi ragyogó név után az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megtisztelő felhívása folytán ma nekem jutott osztályrészül az a dicsőség, hogy a magyar agrárgondolat örök erejét hirdető billikomat kezembe vegyem és megnyissam néhány percre a huszonegy esztendő előtt lezárult főtű sirböltöt, hogy abból idehozzam Károlyi Sándor termékenyítő és életető szellemét, a legszemélyibb teremő magyar lelket Széchenyi István után és e lélek erejét felmutassam a fardatnak és csüggedők kishitűsége előtt.

Ha nézzük ennek a teremő léleknek egyes állomásait a 70-es évek óta, amidőn a Köztelekben keresett helyet munkásságának, azt látjuk, hogy eredménye csakély kezdetből nőtt meg naggyá. 1879-ben naroknyi hívével indult Fehérvárra, ahol először hirdette a gazdák szervezkedésének szükségességét. 1896-ban a teherviselés elosztásának igazságosságát, a hitelügy rendezését, a munkások és cselédek jogviszonyának törvényes szabályozását és a mezőgazdasági

műveltség terjesztését már szerves programmba foglalva követelte.

Súlyos időkben fogott munkájához. Felismerte, hogy nálunk a legszétágazóbb erkölcsi és anyagi bajoknak egy forrása, egy alapoka van: a föld hanyag kihasználása, 21 millió hektár termőtalaj ereje nagy részének parlagon hevertetése. Nagy, végzetes hiba volt ez akkor, ha meggondoljuk, hogy a magyar nemzeti munka abban az időben még jobban a földműveléshez kapcsolódott és az agrártermelés sikerétől függött ebben az országban a közjó, a társadalomnak és az államnak is anyagi boldogulása.

Óriási feladatok tornyosultak, amelyekkel szemben a gazdatársadalom végzetes marasmusba, de ismerjük el, kényszerű tehetetlenségbe is sülyedt. Károlyi Sándor belátta, hogy aki ezen segít, az az egész válságokkal küzdő magyar életet megörvösölje végtelen és láncolatlan összefüggő bajjaival együtt.

Az orvoslás módja az egész földművelés-társadalom jövedelmének szaporításán fordult meg. Nálunk a föld után élők tömegének jó esztendőben négy-milliárd korona volt a bevétele — tízmilliárd helyett! Ezért tengődött nálunk a nemzet törzse, ezért nem volt fogyasztóképes, ezért nem bírta szellemi és anyagi inségét elharítani. S a földművelés egyúttal szimplódott az egész ország, mindazok a kereseti ágak, amelyek szellemi, vagy anyagi javakat állítottak itt bent elő.

Károlyi Sándor látta ezt, de nem esett kétségbe. Előtte nagyszerű és vizsgáltó erejű példák lebegtek: a 100 év előtti Anglia, a 40 év előtti Németország és végül a 30 év előtti Dánia. Ezek az országok egykor ép oly koldusok, elégedetlenek és reménytelenek voltak, mint a 80-as évek Magyarországa. Ime mit ír a nagy Carlyle megrázó tola az akkori Angliáról: „Az élő és elevenen eltemetett lények iszonyu golygótája, büzös moocsár, melynek kényeszerű renyhességében róthad 3 millió szegény és 30 ezer

nő van belémertülve a gyalázat örvényébe”. Hát vajjon Németország árva rózsáira volt-e vetve akkor, Amidőn naponta 1000 ember menekült ki belőle Amerikába? És végül Dánia, mely koldusmódra kopogtatott be egykor Európa ajtaján?... Ki hitte volna, hogy akkora szegénységből van megváltás, nyílik ut a jólét felé?!

És ime ezek az országok megelégedésben, társadalmi békeségben élnek ma. A nagy skóttól emlegetett posvány eltűnt. A nagy hajók más népek fiait kezdtek áthordani az Ujvilágba. Az egykori koldusokból vagyonos, művelt gazdák lettek!

Mi volt e csodálatos fordulat, e hihetetlen átalakulás oka és eszköze? Azokat a népeket megmentette a züllesztől, megváltotta a nyomorból egy gazdasági új evangélium: az egyesítésnek, a kis erők megszervezésének eszméje.

Károlyi Sándor gróf ennek az evangéliumnak a hirdetésére esküdt fel. A viszonyok sürgették, hogy kezdje meg munkáját. Számos ponton kezdte meg agitációját. Emitt hitelszövegetet ílakit, amott megveti a Hangya alapját, ismét máshol buzdogolódik a Tisza-meder armentesítésén. Mint Briareusnak, egyszerre száz karral kellett küzdenie. Egész természetünk, társadalmi életünk, gazdálkodásunk általános válságban vergődött. Iránytű és célkitűzés nélkül bolyongott a magyar gazdák hajója, de ő megragadta a kormányt, éles szemével átpillantotta a szervezkedés útját és így vezette tova mezőgazdaságunkat a bajok örvényein keresztül.

Eletének teljes programja alig egy évvel halála előtt alakult összefüggő nagy egészzé. Az Isten kegyes volt hozzá, 75 évet élt akarateréje teljében, agya tiszta-látásban, de művének termékenyítő sikerét a prófétaát módjára csak az elmúlt küszöbön közelítette meg.

Elete munkásságának leszűrt tanulságait 1906-ban a híres gönci levélben foglalta össze. Ez a levél a magyar gazdatársadalom Magna Cartája, benne foglaltat-

egy másba a szülői rendben, amit a anyagi helyzetű zott irányzat, am kikapcsolja a po

Ha a kormán közönség ilyen állítja erejét, ne kívánom szegé

AZ ÖMÖG

A Szántóg Szövetség

Jelen voltak Szántóg Szövetség tagjai: Waldbott Frigyes, miniszter képviselő, Adriányi Samu, Besseney Szabó Zoltán, Janos, özv. Bórácz Péter, Bessenack Alfons, Barcza Lajos, Barabási Bohó Ota, Barabási Bórácz István, Bessenack Kálmán, Dégenfeld Doctorich Benő, Escher Ferenc, Felner Kálmán, Rejtersberg Alfréd, Janos, Góth László, Ervin, Györgyey Árpád, Gajhoffer István, Markó, Határ Károly, Elemér, Hajdu Gábor, Jézuszyk Andor, Koszka Agoston, Kormiss Imréné, Kenessey Béla, Kund Ede, Kuzsok, Lossonezy István, Lederer Miklos, Lőrincz Béla, Lipkó Mária, Mérey Ernő, Mészáros Barna, Márton Elek, Mándy Géza, Mészáros Viktor, új, Mészáros György, Pósi Helga, Parkner Konrad, József, Rózsner István, Rókai Ernő, József, Rungelmann, Scholtze Gyula, Kovács Béla, Scholtze Mark, Sántha Imre, Domonkos gróf, Góth László, Stéger György, Szakocsy Zoltán, Székely Zoltán, Strömmei Zoltán, Thaisz Lajos, Tröschler János, Gyula, vice Távirányító, Uhlár Lajos, Valkó Géza

nak azok az a Sandor a nagy uja akarta épít irta ezt a leve kének utolsó halása abban magyar agrár

A gönci levél és szociális ér Kimondja az a dás nem lehet nélkül!

Abban harezban az a gazdasági té Sandor ennek dotta, hogy a termelést olya lett a mező

általán oda getett, hogy ne szedhesse gondolatának kisebb fogyasztó előnyeit

A gönci levél gyöngök védel programja a lyessé a sz

az ország új szemben. Ide verseny és a eszmének ne kezdett, a 70- hold földet hu

Károlyi Sándor pótolni kell a társadalmi ü társadalom sz laus feladata

téren hazánk... mert ahány... osu termény... bizonyos közös... etők el, ame... lag, segítőleg... kban, de ezek... köknek, fenn... zést. Ugyan... z állattenyész... a divergencia... reményemnek... országgyűlés... kmentését, de... utalózat, a... költségei, a... lások, de mind... nehezédnek... eppen olyan... teljesen ős... szabad kiesi... elavult irány... megtörtént... költsége majd... nak az értéke... tarifák csök... rnének el, ami... sokat.
... podottsága, u... élet vérkerin... re megteremt... az új pénz... get, mert ezzel... ténye, amelyet... óráig takartak... ja meg jövő... s és a takaré... zete nemcsak... világjelenség... körei a majusi... konferenciát... a mezőgazda... zomban meg... A most összeű... méihetőleg mel... t, a szennációt... lítja tevékeny... asági téren ma... dését.
... njaja is ered... z azonban az... en fazonatosi... melyek kiragad... ek nagy töme... már meg, ami... leti szervek a... a kormányzat... köségére. Egy... a kormánytól... a, kapcsolódna...
...rvényébe. Hát... t-e vette akkor... ekült ki belőle... y koldusmódra... an? ... Ki hitte... van megváltás,
...edésben, társa... y skóttól emle... jk más népek... . Az egykori kol...!
...hihetetlen átal... ket megmentette... l egy gazdasági... erők megszervez...
...vangéliumnak a... yok sürgették,
...s ponton kezdte... tet alakít, amott... hol buzgólkodik... riareusnak, egy... egész termésünk... k általános vál... s nélkül boldog...
... megragadta a... a szervezkedés... águnkat a bajok
... egy évvel halála... Az Isten kegyes... teljében, agya... ékenyítő sikerét... sűszőben közelítette
...lságait 1906-ban... Ez a levél a ma... benne foglaltat...

egymásba a szükséges intézkedések abban a sorrendben, amint azt azok sürgőssége megkívánja s anyagi helyzetünk lehetővé teszi. Fődolgoz a határozott irányzat, amely gazdasági kérdésekben teljesen kikapcsolja a politikát.

Ha a kormányzat, az országgyűlés és a gazdasági közönség ilyen irányú munkálkodás szolgálatába állítja erejét, nem maradhat el az eredmény. Ezt kívánom szegény hazánkunk 1927-re.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének alakuló gyűlése.

(1927. január 20.)

Jelen voltak **Somssich László** gróf OMGE elnök, majd **Waldbott Frigyes** báró dr. előktele alatt: a földművelésügyi miniszter képviselőjében **Röck Béla** min. tanácsos, továbbá **Aláriányi Samu, Armos Jenő, Bartha János, Blantz Jenő, Besseney Szabó Zsigmond, Bursik Erik, Bójtos Imre, Billege János, öv. Bíró Albertné, Baluka Gáspár, Bussás József, Bessenbök Alfons, Balázs Lajos, Bauss Ernő, Beliczey Géza, Barcza Lajos, Bartha Lajos, Balogh István, Bittera Miklós dr., Bóhi Ottó, Barabás István, Bánky Elemer, Beer Henrik, Bíró István, Bischitz Sándor, ifj. Baditz Lajos, Czillinger Kálmán, Dégenfeld Ottó gróf, Döry Miklós, Döry Frigyes, Doctovich Benó, Elek Ferenc, Elek Ernő, Elek István dr., Escher Ferenc, Erdélyi Imre, Erdős Jenő, Eszenyi Jenő, Felner Kálmán dr., Förster József, Fleischl Dezső, Floch-Reghersberg Alfred dr., Fekete Ervin, Faragó József, Faragó János, Göth László, Geist Gyula, Gombos Géza, Gombay Ervin, Györgyey Adolf dr., Grabner Emil, Gyurcsónits Andor, Gaykóffler István, Hankó Ernő, Hölczl Elemer, Iródi Márkó, Határ Károly, Hajdu Géza, Hóra Nándor, Hajdu Elemer, Hajdu György, Hajdu Aladár, Hiltzinger Odón, Jeszenszky Andor báró, Jeszenszky Pál, Klár Sándor, Koczka Agoston, Kiss Albert, Krolopp Hugó, Kokovay József, Koruss Imréné grófné, Koruss Imre gróf, Keresztes Ernő, Keresztes Gyula, Kovács József dr., Kovarnovszky Elemer, Kónd Ede, Kuszka István dr., László Sándor, Ludwig Alfred, Lossoncz István, Lichtschein László, Luczenbacher Miklós, Léderer Miklós, Löke Endre, László Hunor, Lossoncz Elemer, László Béla, Liphay László, Liphay Jenő, Lukács Imre, Mérey Ernő, Mesterházy Ernő dr., Maszt Ernő dr., Mártonffy Barna, Márton Ernő, Majláth László gróf, Marosy Viktor, Mándy Géza, Meller Henrik, Névay János, Nedeckzy-Griebs Viktor, ifj. Nemes János gróf, Ostmitz Géza, Oeconomo György, Pöhl Henrik, Purgly Emil, Preussberger Károly, Parkner Konrád, Papp-Szász Tamás, Pfeiffer Ferenc, Post József, Rössner István báró, Rosenfeld Sándor, ifj. Reményik István, Röck Béla, Reithoffer Odón, Ruday Iván, Rudas József, Ringelmann Béla, Reichenbach Béla, Reznik József, Schultheisz Gyula, Stern Árpád dr., Somogyi Ernő, Simonkovich Béla, Schwartz Andor, Studinka Elemer dr., Schiffer Márk, Sántha Imre, Szalay Gyula, Szalay Pál, Szchiényi Domonkos gróf, Szegedi Pál dr., Szevin Henrik, Szilágyi Miklós, Steger György dr., Simonyi Dénes, Szonjas Lajos, Szakowszky Zoltán, Strasser Vilmos, Szilágyi Mihály, Sárközy Zoltán, Sztráda József, Stern József, Schandl József dr., Strommel Zoltán, Szamarszka Herbert dr., Sutter Béla, Thaisz Lajos, Trummer Jenő, Tóth Aristid, Teleki József gróf, Teschler János, Tornay György báró, Tóth Aladár, Takács Gyula, vitéz Tasnády Guidó, Unger Alajos dr., Ujhelyi Tivadár, Uhlarik Béla dr., Uher János, Vass Miklós, Valkó Lajos, Valkó Géza, Wekerle Sándor dr., Veszár Sándor,**

Wittmann György, Veres Károly, Weegmann Erik, Wittner Kálmán, Varga László, Vargay Kálmán, Vársárhelyi Géza, Willner Mihály, Vladár Endre, Weimer Emil, Zábrák Dénes, Záhony Mihály, Zöldhelyi Miklós, Zaymusz Ilés, Zsilinszky Mihály tagok és vendégek. Az OMGE tisztikara részéről: **Euday Barna** főszerkesztő-igazgató, **Mutschenbacher Emil** dr. ügyvezető-igazgató, **Fabricius Endre** főtáskár, **Kege Károly** dr. és **Rédy Gyula** titkárok, **Mike János** pénztárnok, **Láng József** főkönyvelő, **Herodek Sándor** gyakornok, **Kirchner Lajos** író-tiszt és **Rothmeyer Imre** titkár, mint előadó.

Távolmaradásukat kimentették: **Ivánka Géza** báró, **Kun András, Nagy Géza, Németh Károly** és **Várady József**.
Somssich László gróf, az OMGE elnöke megnyitva az ülést, üdvözölte az igen nagy számban megjelent gazdatársadalmat. Tekintve, hogy a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének ez a gyűlés az alakuló gyűlés, a szövetség elnökévé **Waldbott Frigyes** dr. bárót, alelnökeivé **Lossonczy Elmért, Eszenyi Jenő** és **Manninger Adólf**ot ajánlotta megválasztásra. (Eljenzés.) Tekintettel arra, hogy minden ügy elintézésére a szövetség összes tagjainak összehívása nehézségekbe ütközik, egy végrehajtó-bizottság megalakítását javasolja, amelynek tagjává a következő tagokat ajánlja: **Beliczey Miklós, Bischitz Sándor, Blantz Jenő, Bussás József, Csáky Andor gróf, Döry Frigyes, Elek Ferenc, farkasfalvi Farkas Géza, Fülth Tibor báró, Gyérey Richard, Gabor József, Göth László, Györgyey Adolf dr., Hoyos Miksa gróf, Klár Sándor, Koruss Imre gróf, Léderer Miklós, Mártonffy Barna, Minarik János, Ostmitz Géza, Papp-Szász Tamás, Rádlay Gedeon gróf, Reithoffer Odón, Rössner István báró, Szalay Bertalan, Szegedi Pál dr., Studinka Elemer dr., Somssich László gróf, Szávoz Richárd és Wekerle Sándor dr.** (Eljenzés.)

Az elnökséget és a végrehajtó-bizottságot egyhangulag megválasztottnak nyilvánítja és felkéri **Waldbott Frigyes** dr. bárót az elnöki szék elfoglalására.
Waldbott Frigyes báró megnyitólóbeszédében kijelentette, hogy mely meghatottsággal és megilletődéssel foglalta el azt az elnöki széket, amelyből történelmi súlyú egyéniségek irányították böles kézzel a magyar mezőgazdaságot. Oszintén bevallja, hogy nem kereste ezt a díszes és kitüntető állást, hanem csak az OMGE kiváló elnökeinek felkérésére vállalta azt el, mert belátta Somssich László gróf, az OMGE elnöke által hangoztatott igazságot, hogy a mezőgazdaság érdekében feltétlenül szükséges minden gazdának fokozottabb közreműködése és a fiatalabb generációnak is ki kell venni ebből a reácsió részét. A maga részéről az OMGE akciójának megindítása óta szerény körében minden erejével azon volt, hogy vidékének és megycjének gazdái ehhez a nagyjelentőségű akcióhoz csatlakozzanak.

Örömmel vállalja a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének elnöki tisztét, mert a traktorok iránt érzett szeretet és meleg érdeklődése is erre buzdította. Bevallja, hogy ifjúságában nem tudának készülni, de átvéve birtokának vezetését, szívet-lelékekkel gazda lett és tudja azt, hogy mit jelent a mezőgazdaságra néve a gépmunka fokozottabb alkalmazása. A szövetség kitűzött célja elé igen sok akadály tornyosul, ezeket akarja a most megalakított szövetség egyesült erővel leküzdeni. Arra kéri a megjelent gazdákat, hogy a most megválasztott elnökségnek előlegezzen anyagi bizalmat, amennyi a nehéz munka megindításához szükséges. Teljes erejével oda fog hatni, hogy hazánk minden szántógéptulajdonosa csatlakozzon ehhez a szövetséghez. Ugyancsak örömmel állapítja meg, hogy az OMGE elnökeinek buzdítása következtében ma már jobban láttat az öntudat, együttműködés és az összetartás szükségességének gondolata a gazdatársadalom körében, amit bizonyít az, hogy majdnem 1000 szántógéptulajdonosa jelentette be már eddig is csatlakozását.

erősítést és védelmet mindennemű kizsákmányolás ellen.
Jó üstönnel, jó uton indult el ez a szociális munka. A szétszakadozó, nyomorba süllyedt, bizalmát vesztett népet ezen a módon lehetett oda-terelni, hogy tagjává legyen a történelmi társadalomnak és elfogadja irányadóul a történelmi osztályok vezetését. Karolyi Sándor ezzel a programmal a magyarság egységén munkálkodott és a gazdasági szervezkedés mélyebb értelme önala a nemzeti erők és a nemzeti társadalom szervezkedésével szellemült át. Ezért gyászolta őt könnyekkel szemében a nemzet apraja nagyja, a veszteségnek ugyanazzal az átérzésével.
Hogy milyen erős volt Karolyi Sándor munkájának nemzeti és erkölcsi kapcsolata, arról a szobor-leleplezésen gyönyörül és találó mondatokat hallottunk volt **Darányi Ignác** ajkáról. Rámutatott **Darányi**, hogy a Karolyi Sándor szobra mögött odakünn a Városligetben Vajdahunyad várának mása áll, s fölötte ott lebeg **Mátyásnak**, az igazságosnak szelleme. Méltó keret annak a szobrának, aki arra törekedett, hogy a szegény ember is találja meg az igazságot, s a megnyugvás és megelégedés vas erejével legyen belékapcsolva ezental a nemzeti társadalom egységébe.
Karolyi Sándor tehát kevesebb politikát, ellenben több társadalmi építő munkát sürgetett. A magyar nemzet nagy társadalmi egységének soha sem szűnt meg kövécsa lenni. Elve volt, hogy meg kell védeni a kisémbert, s üldözni kell mindent, ami szemben áll az igazsággal. Ebben látta a társadalom egyesítő erejét, mert elve az volt, hogy boldogabb nemzeti létünket egy biztos alapon lehet csak felépíteni: az apró tűzhelyek százezreinek nyugalmán és megelégedésén!

Ezért szervezte és fokozta a gyengék erejét az egyesülés által. Ezért üldözte a kisémbertől elősködő jogtalan nyerészkedés minden nemét s ehhez szabta a vám- és kereskedelmi szerződések szelle-

Az egész elnökség nevében még egyszer halásan megköszönve a megválasztást, megnyitja a gyűlést. (Eljenzés és taps.)

Az igen nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után **Röck Béla** dr. min. tanácsos a földművelésügyi miniszter nevében üdvözli az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek nagyjelentőségű mozgalmát és azt, hogy érdekeiknek hathatós megvédése céljából a hazai szántógéptulajdonosok a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségében tömörültek. Igen örvendetes jelenségnek tartja azt, hogy a gazdatársadalom körében állandóan tért hódít a szervezkedés fontosságának felismerése, mert így könnyebben fogják jogos és méltányos kívánságaik teljesítését kívívni. A földművelésügyi miniszter nevében kijelenti, hogy a minisztérium készséggel fogja támogatni a gazdatársadalomnak ezt a jelentős mozgalomát. (Eljenzés.)

Az elnök felkéri **Rothmeyer Imre** OMGE titkárt a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének céljának és munkatervének ismertetésére.

1. A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének célja és munkaterve.

Rothmeyer Imre előadó-titkár:

Igen tisztelt Uraim! Hazánkban az utolsó ötven év alatt a traktorok száma 1400-ról 2500-ra emelkedett. Tehát mintegy 1000 traktorral több szántja a hazai rögot, mint szántotta ötven év előtt. A gazdák legnagyobb része járattan lévén a szántógépekkel összefüggő kérdésekben, egyrészt e tájékoztatásuk, másrészt pedig szervezetenélük következtében teljesen ki voltak, illetve hi vannak szolgáltatva a jól megszervezett kereskedelmi és ipari érdekeltségnek. Ez a szervezetienség indította az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet arra, hogy az egyesület körlein belül megszervezze, egy szervebe és egy ironiba tömörítse a szántógéptulajdonos gazdákat. Az ezirányu mozgalomát egyesületünk már hónapokival ezelőt megindította.

Bevallom, hogy a mozgalom megindításakor az általános vélemény az volt, hogy a gazdáknak ezirányu megszervezése nem fog sikerülni. Ma azonban örömmel állapítható meg az, hogy ez az általános vélemény nem teljesült be, mert az OMGE által megindított mozgalomhoz eddig 947 drb. szántógéptulajdonosa jelentette be csatlakozását.

A szervezés sok nehézségbe ütközött s éppen ezéi hálával kell megemlékezni azokról, akik közreműködésükkel elősegítették a szervezkedés sikeres voltát. Hálás köszönetünk kell tolmácsolunk **Szabó Gusztáv** dr. ömeltőségának, az OMGE műszaki bizottsága elnökének, aki méltányolva ennek a szervezkedésnek jelentőségét, óriási elfoglaltsága mellett is módot talált arra, hogy egyesületünknek segítségére legyen s utmutatásairai biztosítsa az eddig éiert sikereket. Legyen szabad egyidejűleg arra kérnünk ömeltőségát, hogy mint a műszaki bizottság elnöke, technikai kérdésekben tanácsaival a jövőben is támogassa a szövetséget. Ugyancsak halásan köszönjük **Waldbott Frigyes** báró ömeltőségának, a szövetség előbb megválasztott elnökének támogatását, aki megértve a szervezkedés fontosságát, tőle telhetőleg támogatta egyesületünknek ezirányu mozgalomát. Ugyancsak halásan kell megemlékeznünk **Klár Sándor** szabolcsvármegyei földbirtokosról és **Göth László** jászágazgatóról, akik meggyékükben odahatottak, hogy az összes szabolcsmegyei traktortulajdonosok egyesületünk szövetségének tagjai.

Igen sok dolog az, ami a traktorkérdéssel összefüggve, súlyos teherként jelent a mezőgazdaságnak. Ezeket a teher-tételeket megkönnyíteni s ezzel a gépmunkát olcsóbbá tenni óhajította egyesületünk a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének megszervezésével.

A szövetségnek több célja van. Engedjék meg, igen tisztelt Uraim, hogy ezeket pontonként röviden ismertessem:

mére vonatkozó követelését. Mert mindig szeme előtt lebegett a nagy magyar népcsalád megélhetésének biztosítása.

Az ő életének tanítása azt hirdeti, hogy a magyar gazda sorsát és jövőjét soha sem lehet elválasztani a haza jövőjétől és sorsától. De viszont a haza sorsa csak a tömegek sorsában lehet biztosítva, amely egybeforr és egyesül, ha a boldogulás eredményeiu helyezkedhetik el; de széttagolódik, ha az egyetlen versenyben a gyengék lemaradnak az ut szőlén. Tisztelt Uraim!
Nagyjaink emléke a sárkányvér, amelyben Siegfried mődjára megfürdik, hogy erőt merítsen a nemzeti lélek. Karolyi Sándor emléke ilyen sárkányvér nekünk. Nagy feladatai derekán költözött el tőlünk, szorongó lélekekkel, mert hiszen előtte állt még az elvégzetlen munka halmazata, de megnyugtathatta őt, mert már látnia kellett, hogy nem élt hiába és hogy egy boldog és Nagy-Magyarország hitével és reményével költözhettek sírjába.

Milyen borzasztó lenne ébredése ma ebből az álmóból! Szörnyit álmóból ébredtünk fel mi is. Ma is, mint akkor, vészterhes felhők kavargását látjuk fejük felett a magasban. Még be van borulva az egész látóhatár, de az ég kárpítja már hasadózik és egyre nagyobb erővel tör át rajta a magyar nemzet jövőjének reménysugara.

Ez a jel figyelmeztessen bennünket; nekünk, akiket a jelen majdnem földre sujt, nem szabad elcsüggednünk, hanem folytatni kell a szervezkedés művét, megteremteni az új boldog Magyarországot, a megelégedett gazdatársadalom alapjára felépítve. Magunk elé kell tűzni a gazdatársadalomnak nemcsak termelési átszervezését, hanem erkölcsi erejének, öntudatának, összetartásának fejlesztését is. Dolgozunk kell, gazdasági és társadalmi téren egyaránt s akkor remélhetjük, hogy odafentről áldó és mosolygó tekintettel néz le reánk, követőre, Karolyi Sándor gróf nagy lelke.

Sulyos sérelme a gépmunkának a vámtarifának az a helytelen intézkedése, hogy a *külföldi traktorok különböző vámtételek mellett jöhetnek csak be az országba.* A 15 q-s sulynál könnyebb traktorok alacsonyabb vámot fizetnek, 30 aranykoronát q-kint, a 15 q-nál nehezebbek pedig az előbbinek minitgy háromszorosát. Ez a sulyhatármegállapítás jogtalan és meg nem érdemelt előnyt biztosít egyik külföldi traktorok a többi versenyképes külföldi traktor fölött, mert a szabadverseny egészséges fejlődését meggátolja. E mellett a sérelmes vámsulyhatár mellett történhet meg az, hogy egy 16 q sulyú traktor 800 aranykoronával, ami a vámtarifánál érvényben lévő 17.000-es szorzószámmal számítva majdnem 14 millió K.-t, több mint 1100 pengővel magasabb vámot fizet, mint a 16 q-s sulyú könnyebb traktor. Ez a 15 q-s sulyhatár a hazai ipart sem védi. Semmi jogalapja nincs annak, hogy a kormány ezt a vámsulyhatárt továbbra is fenntartsa. Különösen akkor, amidőn célunk a mezőgazdasági termelés olcsóbbá tétele. A hazai gépipar a nagyarányú keresletet kielégíteni nem tudja, tehát így feltétlenül szükséges, hogy a külföldi traktorok egyforma vámtétel mellett jöhessenek be az országba. A szövetségnek célja az, hogy a kormány illetékes tényleg kivívja azt a jogos kérelmet, hogy a traktorok egyforma, azaz 30 aranykoronás vámtétel mellett jöhessenek be, mert ezután bizonyos fokkál olcsóbb lesz a mezőgazdasági termelés és emellett biztosíthatjuk a hazai piacon az egészséges szabad versenyt.

Ugyancsak megoldásra vár az *utánpótlásra szolgáló traktoralkatrészek kérdése* is. Itt igen sok a panasz. Gyakran előfordul, hogy a gazda a sürgősen szükséges alkatrészt jelentékeny kesedelemmel kapja meg akkor, amidőn arra a legnagyobb munkaidőben sürgősen szüksége lenne. Igen gyakran előfordul az is hogy a gazda által szükséges alkatrészt nem volt kapható az eladó cég raktárában s így a gazda kénytelen volt addig várni amíg az megrendelésre külföldről megérkezett.

Ne vegyék sértésnek a gépgyárak és a képviselők, ha egyesületünkhez beérkezett igen sok panasz alapján kijelentem, hogy ezen a téren igen sok a sérelem. Ez pedig semmiképp sem előnyös sem a gazdaságokra, sem a gépgyárakra és képviselőikre, sem pedig a traktorok elterjedésének jövőbeni fejlődésére. Ezzel kapcsolatban igen sok a panasz az utánpótlásra szolgáló traktoralkatrészek drágasága ellen. Ismételt tárgyaltam ebben a kérdésben különböző gépgyárakkal és képviselőkkel, akik azonban az alkatrészek magas árának okát az alkatrészekre megállapított túlmagas vámköbökben jelölték meg. Megállapítható, hogy az alkatrészek drágasága elleni elégedetlenségnek egyik oka tényleg az alkatrészek magas vámtétele. Hogy többet ne emlitsék, így a kétóvenkint szükséges henger-betéteknek a ványa az árak 51%-át teszi ki. De nemcsak a magas váma az oka az alkatrészek drágaságának, hanem állítani merem, hogy a gépgyárak és képviselők is túlsokat keresnek ezeken az alkatrészekben, pedig az alkatrészek drágasága igen megrágrítja a gépszántás költségeit. Szövetségünknek teljes erejével oda kell hatni, hogy ezt a kérdést megoldja s az alkatrészek drát csökkentse. Az alkatrészek tekintetében a gazda teljesen ki van szolgáltatva az eladó cégnek, mert a legtöbb esetben sürgős munka közben kénytelen megfizetni azt az árat, amelyet az eladó cégek kérnek. Vannak egyes cégek, amelyek ezen a téren is külön eljárást tanúsítanak a gazdatiszadsádom iránt, amennyiben külföldi gyártmányról lévén szó, a külföldi árjegyzék alapján szolgáltatják ki az alkatrészeket + váma és + igazán minimális polgári haszon. Oda kell hatnunk, hogy ezt a vámot a kormány csökkentse és az előbb jelzett méltányos eljárást tanúsítsa az összes eladó cég a gazdatiszadsádommal szemben. Tisztelettel javasolom, hogy a szövetség kérelmezze a kormánytól, hogy az utánpótlásra szolgáló alkatrészek, amelyek bebizonyíthatóan a traktorhoz tartoznak, ugyanazzal a vámtétellel jöhessenek be, mint a traktorok, vagyis a 30 aranykoronás vámtétel mellett.

Ami előbb elmondottam a traktorokról, ugyanez áll a gézekre is. Ugyanis a gézek a háboru előtti érvényben lévő vámtarifa 530/3-a számú tétele szerint 100 kg.-kint 10 aranykoronát vámot fizettek. S ugyancsak 10 aranykoronát volt a ványa a gézek alkatrészeinek. Ezzel szemben ma az érvényben lévő vámtarifa szerint a gézek mozdonyok a 806. tétele szám szerint 60 aranykoronát, a gézek a 814/c tétele szám szerint 30 aranykoronát s különböző alkatrészek 30-70 aranykoronát vámot fizetnek 100 kg.-kint.

Ebből az egy-két tételből is megállapítható, hogy az érvényben lévő vámtarifában a háboru előtti 100 kg.-kint 12 aranykoronás vámmal szemben az emelős több százszázalékos. Kivánságunk az, hogy a vámtarifa változtatásuk meg olyan irányban, hogy a gézek és alkatrészeik ismét 10 aranykoronás vámmal jöhessenek be.

Legfontosabb kérdése a gépmunkának az üzemanyagoknak az ára. Egyesületünk műszaki bizottsága évek óta állandóan harcban volt a jól szervezett petróleum-kartellel, mert a hazai mezőgazdaság üzemanyagok tekintetében teljesen ki volt és

ki van szolgáltatva az ugynevezett petróleum-kartel egyeduralmának. A kormány, méltányolva a gazdatiszadsádom jogos és méltányos kérelmét, mult év október hó 24-én kiadott 114.832. számú pénzügyminiszeri rendeletével a mezőgazdasági traktorokhoz szükséges benzint, petróleum és gázolaj teljes kincstári részesedését eltörölte és az ezekre megállapított kedvezményes vámtarifa érvényességét folyó év március hó 31-ig meghosszabbította. A kincstári részesedés eltörölése után joggal várhatta volna a gazdatiszadsádom a traktorhoz szükséges üzemanyagoknak olcsóbbodását a traktorhoz szükséges üzemanyagok eladására ma a legkülönbözőbb módokon történik s előfordul az, hogy egyik gazda 4-500 K.-val többet fizet a petróleumért, mint a másik. Engedjék meg Uraim, hogy itt csak két példát hozzak fel. Egyik fejmegyei bérlőtársunk a kincstári részesedés eltörölése előtt nagyban vásárolta, az átlagos piaci árnál olcsóbban kapta a petróleumot, számított arra, hogy a kincstári részesedés eltörölése után a kg.-kint 1400 K.-val olcsóbb lesz. A helyzet ma az, hogy a kincstári részesedés eltöröléséből neki csak 750 K.-val számítják olcsóbban a benzint, a többi 650 K.-pedig az eladó cég haszna marad, mert ennek arányában emeltek az árakat. Egyik másik kiváló gazdatiszadsádom a különböző árak végett kifakadt s rögtön elérte azt, hogy egyik előző eladó vállalat a legutóbbi fél-évi számlájából majdnem 10 millió koronát lelt. Engedjék meg Uraim, ez így tovább nem mehet, ennek a kérdésnek rendezése elsőrendű érdeke mezőgazdaságunknak.

Az *ásványolaj-finomítók és importőrök „árcsökkentése”*, amely 1926. június hó második felében alakult meg, ugyanezen év novemberében felbomlott. Célja volt, a nevezett vállalatok szerint, az árakat és eladási feltételeket a világpiaci import-árak alapján szabályozni. A mi véleményünk szerint pedig ez volt a cél, hogy az árakat a mezőgazdaság rovására állandóan emeljék. Így megjegyzem, hogy a gyáraknak ma is meg van az érdekképviselete, ami véleményünk szerint teljesen kartel-jelleggel bír. Ez a *Központi Ásványolajipari Részvénytársaság*, amelyben benne van a Vacuum Oil Company, a Magyar Petróleumipari Részvénytársaság, a Budapesti Ásványolajipari Részvénytársaság, a Hazai Kömpar R.T. és a Sátoralajipari Petróleumot Finomító Részvénytársaság. Tehát az összes, Magyarországon lévő finomítók. Ezek a vállalatok jó barátságban élnek egymással, felosztják barátságos uton egymás között az állami szállításokkal azonban a hazai ipar védelme emélen kizárják az importőröket, akiknek a részvétele pedig egy egészséges versenyt fejlesztett volna ki. Ennek az érdek-képviseletnek az egyedüli célja a vámköbök felemelése és a beföldi piacon egyeduralmának biztosítása.

Ennél a kérdésnél, Uraim, szemben áll az öt finomító néhány ezer munkásával az egész ország mezőgazdaságával. A gazdatiszadsádom kivétel a benzint és petróleumvámköbök eltörölését olyan vonatkozásban, hogy az a petróleum és benzint, ami a mezőgazdasági motorokhoz szükséges, vámentesen jöhessen be. Itt ükötünk a finomítók érdekeivel, mert azok ma minden befolyásukat felhasználva, iparkodnak odahatni, hogy a március hó 31-én lejárt kedvezményes vámtarifát ne hosszabbítsák meg, hanem lépessék életbe a teljes aranyvámot. A teljes aranyvámunk életbe lépése katasztrófális csapás volna a szépen fejlődő mezőgazdasági gépmunkára. Mert a mezőgazdaság a mai kedvezményes tarifa mellett bejövő üzemanyagokat sem képes már megfizetni, ezért oda kell hatnunk, hogy a március 31-e után a gépszántáshoz szükséges üzemanyagok vámentesen jöjjenek be. Ha ezt elérhetők, körülbelül 30%-os üzemköltség-csökkenés állhatna be.

Az előbb említett 114.832. sz. pénzügyminiszeri rendelet, amely elengedte a petróleum stb. kincstári részesedését, elengedte a fűtőolaj és az összes könnyű olajok kincstári részesedését is. Ez nem érinti a mezőgazdaságot, mert hiszen fűtőolajat, továbbá a könnyű olajok kategóriájába tartozó orsó-, solar- és padlóolajat a gazdaságok gépeikhez nem használják. Hanem igenis használnak jelentékeny mértékben V/VI. viszkozitású kenőolajat, továbbá XII/XXIV., illetve XVIII/XXI. viszkozitású motorolajat (traktorolaj). Gyakorlati szempontból azt kell a szövetségnek kieszozólni, hogy ugyanolyan arányban, mint a traktorok fogyasztása mértékéhez képest engedélyezik az adómentes benzint, stb., engedélyezzenek kenőolajat (traktorolaj) is adómentesen beszerezni. Tekintettel arra, hogy a traktorolaj kincstári részesedése 1700 K.-t tesz ki kg.-kint, ennek eltörölése lényeges megtakarítást jelentene a mezőgazdaság számára. Ugyancsak ennél a kérdésnél említettem azt, hogy az üzemanyagok beszerzésénél is teljesen ki van szolgáltatva a gazda a traktor eladó vállalatoknak, mert majdnem kényszerítve vannak az üzemanyagot a traktor eladó vállalatnál beszerezni. Mert ha nem teszi a gazda, egy a legelső üzemzavarnál a vállalat az okot egyszerűen a rossz üzemanyagban jelöli meg. Számításaink szerint a traktor eladó

vállalatok a benzinnél és petróleumnál kg.-kint 150-170 papirkoronát keresnek, azonban ennél sokkal jelentékenyen nagyobb ez az összeg az u. n. olajoknál.

Az *üzemanyagok olcsóbbá tételének kérdését a gazdatiszadsádomnak meg kell oldani. Ha szövetségünk nem tud meggyezésre jutni egy méltányos árban az u. n. kartellel, hogy egyezsere jutni az utat és módot, hogy az üzemanyagokat a gazdatiszadsádom részére másképpen olcsóbbá tegye.*

Igen sok a panasz az üzemanyagok minősége ellen is. Ez a kérdés is megoldásra vár.

Igen fontos dolog a *szántógépek ellenőrzése* is, amelyet rossz fordításban hazánkban ma már általánosan motorörögnek neveznek. A szövetségnek célja ezeket a motorörögöket meggyéknint a vidéki gazdasági egyesület keretében felállítani s azoknak egységes beszerzés útján kifogástalan minőségű jó üzemanyagot is biztosítani.

Általános a panasz a *szakképzett szántógéprezetők hiánya* miatt is. Ennek a kérdésnek a megoldása már folyamatban van és szövetségünk az egyesületünk műszaki bizottságának ezirányú munkálkodását a legmesszebbmenőleg támogatja.

Igen tisztelt Uraim! Az előbb elmondottakban röviden foglaltam össze azt a programot, amelynek megvalósítása szövetségünknek célja. Tekintettel az ügy sürgős volta, tisztelettel javasolom, hogy a szövetség nemcsak feltérjlesztésben, hanem rövid időn belül küldöttbizottság forduljon a kormány illetékes tényleghez, ahol kérni fogjuk a traktorok a az egészséges, 30 aranykoronás vámot; az alkatrészeknek, amelyek bebizonyíthatóan a traktorokhoz tartoznak, ugyanazzal az előbbi összegű vámtétellel; a traktorok kincstári részesedéseinek eltörölését; a mezőgazdasági termeléshez szükséges üzemanyagok vámjának pedig teljes eltörölését.

Hisszük és reméljük, hogy szövetségünk ez irányú működése eredményeivel fog járni s ehhez kerjük a gazdatiszadsádom összeszedeinek támogatását. (Helyeslés.)

Waldott Frigyes báró dr. elnök melegen üdvözli Szabó Gusztáv dr.-t, az OMGE műszaki bizottságának elnökét és őt arra kéri, hgy mint a mezőgazdasági gépkérdéseinek legkiválóbb szakembere, a szövetséget a jövőben is támogatassa. (Eljenzés.)

Szabó Gusztáv dr., mint az OMGE műszaki bizottságának elnöke, jóleső örömmel üdvözli Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségét megalakulása alkalmából, amely hivatal van a mezőgazdasági géptulajdonosok jogos és méltányos kívánásait képviselni és azokért küzdeni. Meg kell keresnünk a kibontakozás útját és ez a kérdés is megoldható, mert az egyesület műszaki bizottsága indományosan fogja előkészíteni azokat a kérdéseket, amelyekert a szövetség fog szíva szállni. Együtt munkálkodva a szövetség és a bizottság, feltétlenül előbbre fogja vinni a gépmunka kérdéseit, majd megköszöni úgy a szövetség elnökének, mint előadóknak személyét illető elismerő megjegyzéseit, azonban a szövetség létezésének érdemeit átharítja Rothmeyer Imrere, az OMGE szerkesztő-titkárára, aki lelkes optimizmussal, odandó és fáradhatatlan munkássággal dolgozott a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének megszervezésén. Öszle örömet okoz neki, hogy Rothmeyer titkárunk munkáidokodása sikerrel járt. (Helyeslés.)

Az elnök válaszába Szabó Gusztáv dr. felszólalására, hálaosan köszöni Szabó Gusztáv dr.-nak azt a készséget, amelyet a jövőben a műszaki bizottság részéről kívánhatna helyezett. Úgy érzi, hogy az egyesület műszaki bizottsága és a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége az OMGE-nek két gyermeke, amely a jövőben mint két testvér fog együtt dolgozni a mezőgazdaság fejlődése érdekében. Majd felkéri a résztvevőket, hogy az előadó előterjesztett tervezetthez szólnak hozzá.

Osmít: Geza felszólalásában rámutat arra a lehetőségre, hogy az országban számos javítottműhely van, amely megfelelő felszereléssel és eszközzel nem rendelkezik s ennek ellenére elvállal szántógépek javítását. Ezek következtében előállhat az az eset, hogy egy gép valahogy megjavítva visszaadnak a gazdának és a gép néhány óra múlva ismét nem üzemképes. Indítványozza, hogy a szövetség hasson oda, hogy csak teljesen szakszerűen felszerelt műhelyek foglalkozhassanak szántógépek javításával. Több felszóláló nem lévén, az elnök az előadó által előterjesztett tervezetet egyhangulag teljes egészében elfogadottnak nyilvánítja és felkéri Szabó Gusztáv dr.-t előadásának megtartására.

2. A traktorekék.

Szabó Gusztáv dr. nagy érdeklődéssel hallgattott előadásában először a szántás munka költségeit befolyásoló tényezőket vizsgálta meg. Eddig a gazdák nagy figyelmet fordítottak a traktor helyes megválasztására, az üzemanyag-költségekben elérhető megtakarításokra, de előadó rámutat arra, hogy a szántás költségeit a tényezőknél nem kisebb mértékben befolyásolja az eke helyes megválasztása. Ha az eke

helyes megválasztás kényük, már pedig bizonyos mértékűt megvalósítani, csökkentettük volna szántási költségeiket, az adásnak továbbra is ismertete az összeszede az egyes szerzette az egyes szerzette az egyes szerzette nyor kik üszöbölésé káva bemuta tá a kiserleti intézet neményeit és ezek a és a keskenyebb leg munkaköltség- A nagy tetszesse az elnök a szövetségét tolmácsolja a gazdatiszadsádom tárgy nem lévén, a

Az üze

(1927. ja

Jelen voltak Szabó Gusztáv dr., Erdélyi Imre, Busóti báró dr., Erdélyi Imre, Fejérvári Alfred dr., Anial, Haldas Ágoston, Hordászy N., Lajos, Kokovay János, Kren István, Lajos, Lenek János, Lepay László, Legény Erő, Milek Lajos, Ormándy János, Prack István báró, Rose Zoltán, Széchenyi Gyula, Tornay Jenő, Vecsey Pál, Kacher Emil dr., Rothmeyer Imre, Lajos, Long József, Juhos Lajos gazdatiszadsádom Károly dr. OMGE Távbaradások Ernő, Meskó Pál, Wallner Endre dr.

Elnök üdvözölt a gazd. akadémiai r

A mezőgazdasági gépmunka

Juhos Lajos társaság a háboru előtti érvényben lévő vámtarifa 530/3-a számú tétele szerint 100 kg.-kint 10 aranykoronát vámot fizettek. S ugyancsak 10 aranykoronát volt a ványa a gézek alkatrészeinek. Ezzel szemben ma az érvényben lévő vámtarifa szerint a gézek mozdonyok a 806. tétele szám szerint 60 aranykoronát, a gézek a 814/c tétele szám szerint 30 aranykoronát s különböző alkatrészek 30-70 aranykoronát vámot fizetnek 100 kg.-kint.

Ebből az egy-két tételből is megállapítható, hogy az érvényben lévő vámtarifában a háboru előtti 100 kg.-kint 12 aranykoronás vámmal szemben az emelős több százszázalékos. Kivánságunk az, hogy a vámtarifa változtatásuk meg olyan irányban, hogy a gézek és alkatrészeik ismét 10 aranykoronás vámmal jöhessenek be.

Legfontosabb kérdése a gépmunkának az üzemanyagoknak az ára. Egyesületünk műszaki bizottsága évek óta állandóan harcban volt a jól szervezett petróleum-kartellel, mert a hazai mezőgazdaság üzemanyagok tekintetében teljesen ki volt és

Az előadó rámutat arra a lehetőségre, hogy az országban számos javítottműhely van, amely megfelelő felszereléssel és eszközzel nem rendelkezik s ennek ellenére elvállal szántógépek javítását. Ezek következtében előállhat az az eset, hogy egy gép valahogy megjavítva visszaadnak a gazdának és a gép néhány óra múlva ismét nem üzemképes. Indítványozza, hogy a szövetség hasson oda, hogy csak teljesen szakszerűen felszerelt műhelyek foglalkozhassanak szántógépek javításával. Több felszóláló nem lévén, az elnök az előadó által előterjesztett tervezetet egyhangulag teljes egészében elfogadottnak nyilvánítja és felkéri Szabó Gusztáv dr.-t előadásának megtartására.

Az előadás közölni fogjuk.

Az előadás közölni fogjuk.

A CONTINENTAL-SZÁLLODA IGAZGATÓSÁGA
TISZTELETTEL KÉRI A N. É. GAZDAKÖZÖNSÉGET, MÉLYEN
TISZTELT VENDÉGEIT, HOGY A GAZDANAPOKRA SZOBÁKAT
IDEJEKORÁN ELŐJEGYZTETNI MÉLTÓZTASSÉK.
TELEFON: JÓZSEF 125-84
Távíratcim: CONTINENTALOTEL

ALFA SEPARATOROK mélyen leszállított
árairól sürgősen kérjen ajánlatot.
ASTRA tejgazdasági gépek, szénsavas hűtő-berendezések.
ALFA SEPARATOR R.T., BUDAPEST, I., Csurgói-ut 15/a Telefon: J. 68-89
Városi üzlet: IX., Ráday-utca 12. szám. Telefon: József 52-57

WEISS
osepeli gyárban
boronákat, sima
eké
magasn

kint 150-170
jelentékenyen

et a gazdaság-
nem tud meg-
kardellé, ugy
üzemanyag-
többséget legye,
ge ellen is. Ez

se is, amelyet
an motorörse-
a motorörsege-
kerelőben fel-
n kifogásban

vezetők hiánya
n folyamatban
aki bizottság-
bmenőleg tá-

lakban röviden
megvilágítsa
sürgős voltára,
csak felterjesz-
ge forduljon a
gajuk a traktó-
az alkalmatlan-
khoz tartoznak,
a traktorokaj
sági termelés-
teljes eltörését.

ez irányu mű-
k a gazdaságra-
adózói Szabó
nak elnökét és
kérdéseknek
vben is táme-

bizottságának
elökösök Orszá-
elyi hivatra van
éltányos kíván-
ell keresnünk a
ható, mert az
tvoja előkészít-
éség fog sára
s a bizottság,
érdéseit, majd
int előadójának
nban a szövet-
gejre Imrére, az
mussal, odaadó
Szántóéptulaj-
esésén. Összinte
munkálkodása

felszólalásra,
a készséget,
széről kiltásba
zagi bizottsága
ise az OMGE-
int testvér fog
rdékében. Majd
rjesztett terve-

a lehetetlen-
ely van, amely
rendelkezik s
végett. Ennek
gép-t valahogy
p néhány óra
hogy a szövet-
akszertien fel-
pek javításával
adóó által elő-
ben elfogadott-
t előadásának

glatott előad-
folyásoló ténye-
figyelmet fordí-
üzemanyag-költ-
ő rámutat arra,
em kisebb mér-
ztása. Ha az eke

ÁGA
ÉLYEN
ÁKAT
TALOTEL
FA
ef 52-57

helyes megválasztásával a munkaköltséget pl. 10%-kal csökkentjük, már pedig a későbbiekben ismertető kísérletei bizonyossága szerint könnyen csökkenthetjük ennyivel, ez ugyanolyan értékű, mintha az üzemanyag-költséget 30%-kal csökkentettük volna, mert az üzemanyag-költség az egész szántási költségnek csak mintegy harmad részét teszi. Előadásának további folyamán vetítettépekben bemutatta és ismerte a összes nálunk használatos traktoreket, ismerte az egyes szerkezetek előnyeit és hátrányait, a hátrányokat kiküszöbölésének lehetőségeit. Vegre táblázatba foglalva bemutatta a vezetése alatt álló mezőgazdasági gépkísérleti intézet nagyszámu traktorek-kísérleteinek főbb eredményeit és ezek alapján rámutatott a csavarkormánylemez és a keskenyebb barázdák által elérhető vonóerő-, illetőleg munkaköltség-megtakarításra.

A nagy tetszessel fogadott értékes és részletes előadásért az elnök a szövetség és a megjelent közönség hálás köszönetét tolmácsolja Szabó Gusztáv dr.-nak, majd megköszönve a gazdaságszolgálati tagjának nagyszámu megjelenését, több tárgy nem lévén, a gyűlést bezárja.

Az üzemi bizottság gyűlése.

(1927. január hó 19-én d. u. 4 órakor.)

Jelen volt Székács Elemér bizottsági elnök elnöklété alatt: Purgly Emil egyesületi alelnök, Balázs Gábor, Batta Pál, Bertalan János, Békeffy Elek, Bischoff Sándor, Bujdos Imre, Busits József, Czuppon Károly, Diószeghy Ottó báró dr., Dörsching Tibor dr., Elek István dr., Erdélyi Imre, Fellner Kálmán dr., lovag Floch-Reyhersberg Alfréd dr., Gál Lajos, Györgyey Adolf dr., H. Jók Antal, Halács Ágoston dr., Hönig Andor, Husch Imre, Horváthy N., Kátay Mihály, Kerek József, Kenyves Lajos, Kókavay József, Kondó József dr., Kövessy Gyula, ifj. Kren István, Krolopp Hugó, Küffer Bela dr., ifj. Leopold Lajos, Lenck Jenő, Lichtschein László dr., Lippay István dr., Liptay László, Leyány Ödön, Ludwig Alfréd, Mártonffy Barna, Mérey Ernő, Mile Geza, Musoli N. dr. főhadnagy, Neumann Lajos, Ormándy János dr., Pettkó-Szandner Tibor, Pöhl Henrik, Prack László dr., Reichenbach Béla, Roszner István báró, Rosenberg Antal, Studánka Elemér dr., Sulyok Zoltán, Széchenyi Domonkos gróf, Taky István, Takács Gyula, Tornay György báró, Tóth László, Trummer Jenő, Vecsey Pál. Az OMGE tisztikara részéről Mutakbacher Emil dr. ügyvezető, Fabricius Endre főtitkár, Kalkmeyer Imre, Rády Gyula titkárok, Mike János pénztáros, Long József főkönyvelő, Kirchner Lajos kiadó, továbbá Juhos Lajos gazdasági akadémiai tanár előadó és Rege Károly dr. OMGE titkár, az üzemi bizottság előadója.

Távolmaradásukat kimentették: Jeszenszky Pál, Kempner Ernő, Meskó Pál, Papp-Szász Tamás dr., Thaly Dezső és Walner Endre üzemi bizottsági tagok.

Elnök üdvözölte a megjelenteket, felkéri Juhos Lajos gazd. akadémiai r. tanárt előadásának megtartására.

A mezőgazdasági üzemstatistika jelentősége.*

Juhos Lajos tartotta meg ezután mindvégig főnök érdeklődésű kísérlet értékes és szépen kidolgozott előadását, a mezőgazdasági üzemstatistika jelentőségéről.

Előadó részletesen ismerte a mezőgazdasági üzemstatistika fontosságát. A háboru utáni Csonka-Magyarországnak mezőgazdasági termelési feltevélei egészen mások, mint Nagy-Magyarországé voltak. Már pedig eddigi agrárpolitikánk a mezőgazdasági termelésre vonatkozó újabb üzemstatistikai adatok országos összegyűjtésének hiányában a háboru előtti Nagy-Magyarország üzemstatistikai adataira kénytelen támaszkodni. Ezért míg ezekkel az adatokkal nem rendelkezünk egy széles látókörű és minden részletében megkölt üzempolitikai gazdaságfejlesztés nálunk meg sem indulhat.

A szociális intézkedések, arányos birtokmegoszlás, a mezőgazdasági többtermelési célú intézkedések, továbbá szövetkezeli, igazgatási, mezőrendőri, hitel, oktatásügyi, telkesítési, közlekedési, tarifa, vám, adópolitikánk stb. a mezőgazdaságra gyakorolt hatása csak akkor tekinthető át helyesen, ha a különféle nagy-, közép- és kisbirtok-típusok üzemeinek mai pontos adataival, azaz pontos üzemstatistikai adatokkal rendelkezünk. Hogy a mezőgazdaság mai állapotáról pontos üzemi adatokat nyelhessünk, szükségesnek mutatkozik a mezőgazdaságban a számtartás, a könyvvezetés általános bevezetése. Ez a külföldi példák szerint a mezőgazdasági számtartási osztályok, illetve központ felállítására utal, amelyeket által. összegyűjtött mezőgazdasági üzemi adatok feldolgozása útján lehetne alátámasztani a vendő agrárpolitikánkat.

Székács Elemér elnök köszönetet mond az előadónak

* Az előadás teljes anyagát későbbben részletesen is közölni fogjuk. Szerk.

mélyen megalapozott, alapos tanulmányáért. Ő is nagyon fontosnak tartja, hogy ma az üzemstatistika gyűjtésének alapját képező mezőgazdasági számtartás a magyarországi gazdaságokban mindenütt bevezetésre kerül, mert az u. n. more patrio gazdálkodás idejét munta. A mai nehéz gazdasági viszonyok mellett lehet sokat termelő, jó gazda valaki és mindemellett megtörténhetik, hogy a gazdaság mégsem hoz jövedelmet. Azért a mai kor gazdaságszolgálatának végre rá kell eszmélnie arra, hogy a mezőgazdasági számtartás bevezetésének az ideje elkövetkezett és aki ennek jelentőségét nem fogja fel, az feltétlenül el fog bukni a mai termelési válság és általános mezőgazdasági válság mellett. Ha mindezek nem győzik meg a gazdaságszolgálatot a mezőgazdasági számtartás bevezetésének időszerűségéről és nagy jelentőségéről, akkor a folyton növekedő adóterhek kényszerítik majd rá a gazdát, hogy számot vessen gazdaságának jövedelmezőségével. A gyakorlatban ugyanis a helyzet az, hogy akiknek jövedelmi és vagyonadóját becslés útján állapítják meg, az mindig rosszatbul jár, mint aki a mai gazdálkodás csökkent jövedelmezőségét kimutatni képes.

Floch-Reyhersberg Alfréd lovag dr. szölt ezután a kérdéshez. A számtartás bevezetését a mezőgazdaságban nagyon fontosnak tartja. Igaz, hogy a gazdának reggeltől estig kinn a helye a gazdaságban és midőn faradtan tér haza este, csak akkor jut ideje a számadások vezetésére. Rámutat arra, hogy saját gazdaságában 70 éven keresztül megvan a számadások alapján a gazdaság üzemstatistikája, amelynek a gazdasági üzemstatistika nagy hasznát veszi. Ismerteti, hogy az adókövető bizottság általában mindenkinek a jövedelmét tulbecsüli ma. Nem veszi figyelembe azt, hogy az értékesítés válságával a mezőgazdaság jövedelmezősége lényegesen csökkent. Szükséges tehát, hogy a gazda hiteles könyvek alapján a tényleges jövedelem szerint adózzon, mert becslés alapján az adókövető bizottságok olyan jövedelmeket hoznak ki, melyek a gyakorlatban a legjobban vezetői gazdaságban is csak elvétve fordulnak elő. Az éveken keresztül vezetett számadási alapján rájött arra is, hogy ma a tehenészetben csak a 7 literen felüli teheneket tarthatja meg, ha a tehenészet nem kíván ráfizetni.

Reichenbach Béla hangsúlyozza azt, hogy a nyugati államokban: Németországban, Svájcban, Franciaországban, sőt már a szomszédos Ausztriában és Csehszlovákiában is a mezőgazdaság igen alapos és kiterjedt üzemstatistikával rendelkezik. Midőn nyáron Svájcban járt, Laur tanártól hallotta, hogy már Románia is foglalkozik a számtartásnak a mezőgazdaságra való bevezetésével, illetve általánosításával. Ebből a célból egy szakembere már kint is van két éve, aki a mezőgazdasági számtartás vezetését és az üzemstatistikai adatok gyűjtésének módszerét az a társai kiküldetésben tanulmányozza. A mezőgazdasági üzemstatistika, illetve a modern üzemtan segéd tudomány a agrárpolitikának. Sajnos, a mi agrárpolitikuskaink Magyarországról semmit sem tudnak, konkrét mezőgazdasági üzemstatistikai adatok nem állnak rendelkezésükre, s ez az oka annak, hogy így a háboru előtti állagszámokkal kénytelenek dolgozni, amelyek sok esetben a mai változott viszonyoknak és a háboru utáni mezőgazdasági termelési viszonyoknak meg nem felelnek. Svájc ezekre a nagyon fontos munkálatokra, tehát a mezőgazdasági számtartás elterjesztésére és a gyakorlatba való átültetésére, továbbá az üzemstatistikai adatoknak összegyűjtésére évente 15 millió forint fordít. Ők is először 10 gazdasággal kezdtek Laur vezetésével a mezőgazdasági számtartásnak vezetését és ma már kevés az a gazdaság, amely könyveket, illetve rendszeres számtartást ne vezetne náluk. Javaslatot fordult a bizottsághoz, kéri, hogy az üzemi bizottság felhatalozzon a földművelésügyi miniszterhez, amelyben indítványozza azt, hogy a miniszter hívja fel a kamarákat és a vidéki gazdasági egyesületeket a számtartási osztályok felállítására. Ezek a számtartási osztályok szolgáltatnák azután az üzemstatistikai adatokat, amelyeket az OMGE és az Orsz. Mezőgazd. Kamara mint központ, közösen dolgoznak fel és bocsátanak rendelkezésére az agrárpolitikának.

Ormándy János dr. mezőgazdasági kamarai igazgató szerint sok gondolatot vetett fel az előadó, amelyek ma nagyon időszerűek és fontosak. Tanulmányából úgy látja, hogy az előadó Areboe hívének vallja magát, tehát a deduktív módszernek a követője. Ő mint számtartási szakember, Laurnak, tehát az induktív módszernek a követője. A számtartás emberei a részletekből következtetnek az egészre, az üzemtan szakemberei pedig az egészből indulnak ki és abból vezetnek le az eseményeket. Nekünk Magyarországon az üzemstatistikai adatok gyűjtésére okvetlenül nagy súlyt kell vetnünk. Németországban a jövedelmi adó 70%-ot a mezőgazdasági mérlegek alapján állapítják meg, nálunk ellenben a mérlegek alapján való jöve-

delmi adó-megállapítás csak nagyon ritka esetben történik meg. Ez annak tudható be, hogy a pénzügyi közegek a mezőgazdasági számtartás alapján készített hiteles mérlegeket teljes bizonyító erővel nem fogadják el, ami a gazdákat elkedvetleníti és így nem vetnek olyan nagy súlyt a számtartásra. Németországban az nem fordulhat elő, hogy vidékenként átlag-jövedelmeket állítsanak be és aszerint vessék ki a jövedelmi adót, hanem ott a gazdaságok könyvelése alapján összegyűjtött konkrét adatok alapján készített jövedelmi mérlegek szerint vetik ki az adót.

Székács Elemér elnök rámutat arra, hogy Németországban a kamarák, gazdasági egyesületek és gazdaszövetégek egészen leegyszerűsített számtartási táblázatokat osztanak ki a kisgazdák között, amelyek alapján a legalacsonyabb műveltség fokán álló gazda is képes a számtartást gazdaságába bevezetni és eszerint jövedelmét kimutatni.

Ormándy János dr. kamarai igazgató hangsúlyozza azt, hogy már Magyarországon is vannak számtartási osztályok, amelyek igen szépen működnek. Így az Országos Magyar Gazdasági Egyesület számtartási osztálya több mint két évtized óta működik, továbbá Felsőföldmívelési Mezőgazdasági Kamara számtartási osztálya, az Árpádudvarhelyi Mezőgazdasági Kamara és a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület is tart fenn számtartási osztályokat, amelyek nagyon szépen működnek.

Rege Károly dr. titkár bejelenti azt, hogy az OMGE üzemi bizottsága tervbe vette a Magyarországon eddig működő számtartási osztályok között szorosabb kapcsolatot létesítését és ezekben egy központban való tömörítését, az egységes vezetés és irányítás érdekében. Ezért a számtartási osztályok vezetőit a közel jövőben kívánjuk összehívni és a magyar mezőgazdasági számtartás követendő egyöntetű alapelveire vonatkozólag megállapodást létesíteni, mert enélkül a magyarországi mezőgazdasági számtartási osztályok megszervezése és ezeknek sikeres működése nem biztosítható.

ifj. Leopold Lajos szölt fel ezután és rámutatott arra, hogy Magyarországon több mezőgazdasági üzemi intézmény működik, melyek között szoros kapcsolat nincs. Ennek tulajdonítható az, hogy mindegyik a maga útján haladva, nem tudja azt az eredményt kifejteni, amely a közös együttműködés alapján elérhető volna. Nagyon fontosnak tartja azt, hogy ezek az üzemi intézmények akár az OMGE, akár pedig a mezőgazdasági kamarák egészére alatti a közös együttműködés lekövetését valósítsák meg, mert Magyarországon egyöntetű üzemi állásfoglalás csak ezen az úton érhető el. Az üzemstatistikai adatok egyöntetűsége és megbízható, hiteles volta is csak ilyen módon érhető el.

Purgly Emil azt hangsúlyozta, hogy az üzemstatistikai adatok gyűjtése előtérbe akadémiai környosulnak. A vidéken nem tudunk megbízható statisztikai adatokat kapni, mert az adómorál a mai viszonyok mellett nagyon lecsökkent és minduntalan attól tartanak, hogy az adatokat az állam adózási szempontból kívánja felhasználni. A természetmennyeket a közszegélyek kötelesek összegyűjteni, ez pedig legtöbbször nem megbízható. Javasolja azt, hogy a földművelésügyi kormányhoz forduljon az egyesület-lehrattal és kérje meg, hogy járjon el a pénzügyminiszternél olyan irányban, hogy a mai lecsökkent adómorál megjavíttassék azáltal, hogy a pénzügyi közegek úgy, mint külföldön is, a gazdák hiteles könyvei alapján készített tisztajövedelmi mérlegek szerint kimutatott jövedelmet fogadják el adóalap gyanánt. Amennyiben ez nem fog megtörténni, akkor az adómorál további lecsökkenése várható. Ez egyrészt nagy hátránnyal fog járni Magyarországon pénzügyi helyzetére, mert így megtörténik az, hogy olyan emberek, akiknek nagy jövedelmük vannak, teljesen kibújnak az adózás alól, míg más kisjövdelmü emberek pedig olyan arányban sujtanak adókkal, amelyek az adóalanyok teljes anyagi romlását idézik majd elő. Amíg tehát a helyes adómorál alapját a mezőgazdasági hiteles számtartás alapján nem fogadják, addig nálunk helyes mezőgazdasági adópolitika nem lesz. Javasolja tehát, hogy a pénzügyi kormány figyelmét a földművelésügyi miniszter erre a ténykörülményre hívja fel, mert így minden adóalany valódi jövedelmének arányában tud megadóztatni s ez a fiskusnak nagyobb adójövedelmet hoz majd és másrészt pedig az arányos és a jövedelemmel arányban álló adózás folytán az adóalanyok életképességét fogja tudni biztosítani a jövőben.

Székács Elemér elnök összefoglalva az eddigi felszólalások eredményét, az üzemi bizottság határozataiképpen kimondja, hogy az OMGE felhatalozza a kamarákat a földművelésügyi és a pénzügyi kormányokhoz, az adózásnak a hiteles mezőgazdasági számtartás alapján történő kivétele ügyében, illetve ezáltal a mezőgazdasági számtartásnak hazánkban való elterjesztése ügyében.

Rege Károly dr. üzemi bizottsági előadó-titkár jelentette

ETESSEN OLAJPOGÁCSÁT!

Hutter József Szappangyár-
Olajipar Reszvenytársaság
Budapest, VII., Erzsébet-körút 6.
Telefon: J. 103-92, 103-93, 108-94, 103-95

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

esepelt gyárában készült páncélacél kormánylemezes egytemes acélekéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgéteket, szecska- és répvágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal“ háti permetezőket

szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánli:
a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépek és adó központja:
„AGRARGLOBUS“
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 3. szám.
Távtrati cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
Telefon: Lipót 944-18
Elnörszék: Lipót 944-18
Kérjen ajánlatot!

be ezután hogy az OMGE által 1927. január hó 23-tól 27-ig rendezendő számtartási és adóügyi tanfolyam iránt nagy érdeklődés mutatkozik; már eddig százal több a jelentkező a földbirtokosok, földbérlet, jöszágigazgatók, jogtanácsosok, számtartók, intézők köréből. Ennek a tanfolyamnak a mai viszonyok adják meg a jelentőséget és fontosságát, mint hogy a mai termelési és értékesítési válság minden gazdát rákényszerít arra, hogy gazdaságában számadást vezessen, ha nem akar elpusztulni. Ezen a tanfolyamon kívánja egyesületünk megvitetni a sok gyakorlati gazda jelenlétében és közreműködésével azt a számtartási rendszert, amely a mai viszonyok között a gyakorlatban leginkább megfelel, továbbá azt, hogy a jövedelemmel arányban nem álló adóztatás ellen milyen jogorvoslatok állanak a gazdák rendelkezésére.

Előadó-titkár bejelenti, hogy az OMGE üzemi és számtartási osztályát 1927. évi január hó 1-től házi kezelésbe vette, főként azért, hogy ilyen módon fokozottabb mértékben tudjon megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyek a mezőgazdasági Dohányjövődék együttes munkájával oldható meg és ha ez sikerül, akkor az a magyar dohánytermelés erőteljes fejlődése biztosítható.

Az erre alkalmas módozat és eljárások ismertetését megelőzően nem hagyhatom helyesbítés nélkül azt a megjegyzést, hogy a dohányt nálunk még mindig: „vad formájában” termelik. Ezt a „Karácsonyi tarlózás” irásá bizonyára szintén nem érte az értelembeveszem azt, de nem tartom igazságosnak, mert hiszen a dohány magtermelése évtizedek óta szakszerű irányítás és ellenőrzés alatt történik. Abban, hogy a dohány magtermelése megbízott gazdaságokban évenként az arra legalkalmasabbnak mutakozó dohánytövekről gyűjtik azt a magot, amely után a termelő körzet a dohányt termeli, bizonyos fokú kiválasztás (selektio) van, tehát ez az eljárás a fokozatos tökéletesítést rejti magában.

Ez a fajta-tökéletesedés természetesen azon mulik, hogy milyen szempontok alapján választották ki a magtermő anyatöveket, további fokban pedig azon, hogy milyen azok átörökítő képessége, mert amint ismeretes, a dohány köcsönös termékenyülése folytán vegyes öröklés érvényesül az utódaiban és a látszólagosan jó anyatövek magjából sokszor silány utódok teremnek. Ha nagyobb számú ilyen, látszólagosan jó anyatöveket magjából sokszor silány utódok teremnek. Ha nagyobb számú ilyen, látszólagosan jó anyatöveket magjából sokszor silány utódok teremnek. Ha nagyobb számú ilyen, látszólagosan jó anyatöveket magjából sokszor silány utódok teremnek.

5. Ingatlanforgalmi osztály elvállalja birtokok adásvételének vagy bérbeadásának lebonyolítását, előnyös birtokbérletek szerzését. Jelzálogkövetés szerzését és lebonyolítását. Biztosítási ügyeket legelőnyösebb lebonyolítását. Biztosítási ügyeket legelőnyösebb lebonyolítását.

Előadó bejelenti végül, hogy az üzemi bizottság felirattal fordult a földművelésügyi miniszterhez, amelynek alapján a földművelésügyi kormány a tagosítás hatékonyabb felvétele érdekében 500,000 aranykoronát vett fel az ezévi költségvetésbe.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A dohány nemesítése.*)

A mult esztendő folyamán tartott gazdaggyűléseken a dohánytermelő gazdák köréből többször felszólaltak, hogy a magyar dohányfajtákat a termés és a minőség javítása céljából nemesíteni kell, mert ezzel a magyar dohánytermelés jövedelmezőségét sikeresen javíthatjuk.

A Köztelek f. évi 1-ső számában a „Karácsonyi tarlózás” című közlemény írója erősen sürgeti ezt és abban igazán van, hogy a magyar dohányfajták céltudatos nemesítését erőteljesen fejleszteniünk kell, mert azzal a fenti feladatokat sikeresen megoldhatjuk.

Ennek a feladatnak megoldása azonban nem csupán a m. kir. Dohányjövődék mulik, hanem legalább is ugyanilyen, sőt mondhatnám nagyobb mértékben azon, hogy az egyes termelési körzetekben akad-e 1-2 olyan dohánytermelő gazda, aki a dohánynemesítés munkáját felkarolni hajlandó és azt eredményesen végrehajtani képes.

*) Ez a közlemény f. hó 12-én érkezett.

Szerk.

A m. kir. Dohányjövődék a legjobb akarata ellenére sem fejlesztheti ki ezt a nagy horderejű munkát, ha a megfelelő viszonyokkal rendelkező dohánytermelő gazdák nem vállalkoznak annak végrehajtására. Létesíthet ugyan nagy költséggel dohánynemesítő telepeket, de azok a dohánytermelők közreműködése nélkül a levegőben lógnának, mert amint az alábbiakból az ki fog tűnni, a dohány nemesítésénél éppen úgy ki kell próbálni az arra alkalmasnak mutakozó tenyésztörzsek termelési értékét a gyakorlati termelés körében, mint bármely más gazdasági növénynél.

A dohánynál fokozottabb mértékben szükséges ez, mert e növény tulajdonságainak öröklése vegyes jellegű és annál a minőség-termelésnek a termés mennyiségével kapcsolatban fejlesztése döntő értékű feladat.

Ez a munkát tehát csak a Dohányjövődék együttes munkájával oldható meg és ha ez sikerül, akkor az a magyar dohánytermelés erőteljes fejlődése biztosítható.

Az erre alkalmas módozat és eljárások ismertetését megelőzően nem hagyhatom helyesbítés nélkül azt a megjegyzést, hogy a dohányt nálunk még mindig: „vad formájában” termelik. Ezt a „Karácsonyi tarlózás” irásá bizonyára szintén nem érte az értelembeveszem azt, de nem tartom igazságosnak, mert hiszen a dohány magtermelése évtizedek óta szakszerű irányítás és ellenőrzés alatt történik. Abban, hogy a dohány magtermelése megbízott gazdaságokban évenként az arra legalkalmasabbnak mutakozó dohánytövekről gyűjtik azt a magot, amely után a termelő körzet a dohányt termeli, bizonyos fokú kiválasztás (selektio) van, tehát ez az eljárás a fokozatos tökéletesítést rejti magában.

Ez a fajta-tökéletesedés természetesen azon mulik, hogy milyen szempontok alapján választották ki a magtermő anyatöveket, további fokban pedig azon, hogy milyen azok átörökítő képessége, mert amint ismeretes, a dohány köcsönös termékenyülése folytán vegyes öröklés érvényesül az utódaiban és a látszólagosan jó anyatövek magjából sokszor silány utódok teremnek. Ha nagyobb számú ilyen, látszólagosan jó anyatöveket magjából sokszor silány utódok teremnek. Ha nagyobb számú ilyen, látszólagosan jó anyatöveket magjából sokszor silány utódok teremnek.

Ezt a magtermő tövek évről-évre történő kiválasztása lényegesen fokban csökkentheti és bár a dohánymagtermelő gazdaságokban a silányabb termelési értékkel bíró magtermő tövek átörökítése, azok lebonyolításával és a magtermő tövek szigetelő zacskóba helyezésével is meggátolható, az által, hogy az utódaikat csak kevert állományban bírálhatjuk el és nem áll módunkban megállapítani, hogy melyik anyatöve szolgálja a legjobb utódokat, ez az eljárás nem alkalmas arra, hogy vele a tenyészanyagot teljesen hatálmunkban tarthassuk.

Ezzel szemben a kiválasztással végzett dohánynemesítés lényege az, hogy mindegyik arra alkalmas dohánytöve magját külön szedve, keveredésmertesen palántázzuk és külön parcellára ültetjük ki. Így megállapíthatjuk, hogy melyiknek milyen fokú az átörökítő képessége.

Ennek alapján aránylag gyorsan javíthatjuk a dohányterméseinket, mert a jól öröklődő és a kitűzött célunknak megfelelő tenyésztörzsek elszaporításával egyöntetűbb és értékesebb dohánytermést nyerhetünk. Ha valóban jó és jól öröklődő anyatöveket sikerül kiválasztanunk, akkor a dohány gyors szaporodása révén aránylag gyorsan juthatunk eredményre.

A dohány magtermelése és nemesítése közötti különbséget Kerpely Kálmán: „A jó dohánytermelő” című, 1914. évben megjelent könyvében, tehát már 12 évvel ezelőtt nagyon találóan jellemezte e munkájának 154. oldalán abban, hogy a kiválasztással végzett nemesítés: „a kiegyenlített fajtajellegű és egyforma tulajdonságú dohányok előállítására kétségtelenül eredményesebb, mint az egyszerű tömegkiválasztáson alapuló magtermelés, de egyúttal

nagyobb szakértelmet, gondos és sok munkát és ami a földolgozó, a dolog iránti lelkességet kíván. Ezt a dohánykertészekre bizni nem lehet, hanem a tulajdonosnak, vagy a gazdaság vezetőjének kell vele foglalkoznia.”

Az eljárás sikere nyilvánvaló és biztos, ha ismerjük azt a tenyészérett, amelyet a dohány-nyatövek kiválasztásánál és utódaik átvizsgálásánál szem előtt kell tartanunk, mert ezzel ez a munka céltudatosabb válik.

Ha bármely dohányvetést fejlett állapotban átvizsgálunk, szembetűnően tapasztalhatjuk, hogy abban nagyon különböző értékű dohánytövekek vannak. Ezek közül egyesek csak a kedvező termelési viszonyok (nagyobb tenyészterület, jobb trágyaerő stb.) folytán fejlettebbek és céltudatos látóképességgel, egyúttal kellő fokú gyakorlati érzékkel kell kiválasztani azokat, amelyek tenyészésre alkalmasak. Ha ezeket az anyatöveket az említett módon több nemzedéken át megismételt anyató-kiválasztással az utódaikban bíráljuk meg, akkor biztos alapot nyerünk a termelt dohányfajta tökéletesítésére, mert ezzel annak legértékesebb fajtaidejét szaporítjuk el.

A magtermő dohánytövek kezelése, azok magjának elkülönített palántázása és kiültetése, a tenyészérett ideje alatti megfigyelésük, az egyes tenyésztörzsek levéltermésének parcellánkénti végzett aratása és csomózása nem olyan nagy munkát igényel, hogy azt a dohánynál ne lehetne nagyobb nehézség nélkül elvégezni, mert ezt a közimunkát a közönséges termelés folyamán ugyis végzik.

Ezzel szemben áll a dohánynemesítő gazdaság termelésének és a termés minőségének megjavítása, aminek a jobb bevállási árban kell kifejezésre jutnia. Ebben kell a dohánynemesítés hasznának érvényesülnie, mert a termelt mag ennek a munkának költségét nem téríti meg.

Az ilyen irányú munka megindítása előtt azonban alapvetően fontos annak megállapítása, hogy a nemesítendő dohányfajtának termelési és gyártási szempontból egyaránt milyen hibáit kell megszüntetni, illetőleg milyen tulajdonságait kell fejleszteni, mert nélkül ez a munka nem lehet céltudatos.

A kitűzött célnak megfelelő dohány-nyatövek kijelölése és az utódaik megbírása, különösen azok termelésének termelési és gyártási célokból szükséges megbírása, olyan szakképzettséget igényel, amelyet a termelő gazda csak hosszabb gyakorlat után szerezhet meg. A tenyésztörzsek levéltermésének részletes minőség-vizsgálatát akkor sem végezheti.

Ezért a dohánynemesítő munkálatoknak ezek a részletei csak egyéges szakszerű irányítás alapján lehetnek eredményesek és erre a debreceni m. kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás hivatott, amely a háborút megelőző években Kerpely Kálmán vezetésével nagyon eredményes munkát végzett e téren és a rendezettebb viszonyok beállta óta e tárgy munkásságát tudomásom szerint tovább folytatta. Ha a dohánynemesítés iránt érdeklődő gazdák odafordulnak a szükséges tájékoztatást onnan nyerhetik.

Eszerint megvan minden alapunk arra, hogy a magyar dohányfajták nemesítését eredményesen kifejleszthessük és csak a dohánytermelő gazdák mulik, hogy hajlandók-e ezt a munkát felkarolni, amely elősorban a saját dohányterméseik megjavítását eredményezheti.

Más kérdés az, hogy lehet-e a magyar dohányfajtákat keresztezések útján javítani és eiszerű lenne-e az ezidőszerűtől termelt dohányfajtákat másokkal felcserélni. Ez azonban nem tartozik e közlemény keretébe, mert ez alkalommal csak a dohány kiválasztással történő nemesítését kívánom ismertetni, amelyet a megfelelő viszonyokkal rendelkező dohánytermelő gazdák nagyobb befektetés nélkül végrehajthatnak. A keresztezések után nyert utódok nemelese sokkal körülményesebb, mert nagyszámú tenyésztörzsek kezelését igényli, a fajtakérdés pedig a gyártási szempontokkal annyira összefüggésben van, hogy az csak nagyon körültekintő gondos megfontolás alapján oldható meg.

Grábner Emil.

Fogatos és Traktor Ekék

Vető-, Sortrágyázó- és Répavetőgépek

BÄCHER — MELICHAR-nál

Budapest, V.,

Vilmos császár-ut 60.

Ne vegyen szalmát, olcsóbb és jobb az **alomtőzeg!**

HASZNÁLJON

almozásra **alomtőzeget** tisztán vagy szalmával fedve

Mentse meg a trágyalében levő **nitrogént!**

a trágyalé felszívásához **tőzegkorpát**

Légszár az állapotban szállítja: Gróf Zichy Béla Fonyód-Feketebézsényi Tőzegüzem, Budapest, V., Sas-utca 25.

Telefon: Teréz 129-76

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyarfas József.

Kísérleti eredmények trágyalé sortrágyázásával.

Elméletileg talán végképen eldöntött kérdésnek tekinthetjük a trágyalé elkülönített kezelését.

A gyakorlat ezen atéren legfeljebb olyan kérdéseket támaszthat, amelyek részben üzemi, részben műszaki természetűek, de több-kevesebb nehézséggel az adott helyzethez simulva, rendszerint megoldhatók addig a pontig, hogy bizonyos mennyiségű, lehetőleg jól konser- vált trágyalé áll rendelkezésünkre. Nem mint kellemetlen teher, amelytől büntudattal iparkodunk szabadulni köds téli napokon, amikor gazdaságunk madárlátta sarkában vastag sugárban ömlik a lajt oldalából, hanem azért, hogy hasznát is lássuk.

Felmerül már most a kérdés, hogyan? A feleletadásba beleszól elsősorban az éghajlat és az évi csapadék-eloszlás.

Dunántul északnyugati részében mi sok évi átlag alapján azzal dicsőkedhetünk, hogy a legtöbb csapadékot késő tavasztól nyár végéig kapjuk. Cukorrépa-tábláink földje tehát ezalatt az idő alatt rendszerint rendelkezik azzal a nedvességgel, amely szükséges, hogy a trágyalévet bevegje.

Megoldottnak vehetjük a trágyaléelosztás műszaki részét is, mert az egyes kerületeinkben használt Plath-féle készülékek kevés kivétellel hagynak hátra. Két erősebb kerékre szerelt tartányba kézi szivattyu hajtja a szűrt trágyalévet, akár közvetlenül a kútból, akár lajtból. Hátra a tartány oldalára elosztózelep van szerelve. Ha ezt megnyitjuk, a trágyalé hat nyíláson keresztül hat kigyócsőbe ömlik, amelyek lent egy-egy függőleges, merev csőben folytatódnak. A esővek egymástól tetszőszerinti távolságban kormánykerékhez vannak rögzítve és alsó nyílásokat lúdtalpszerű kiképzés védi. Ugy járnak a répasorok között, tetszőleges mélységre állítva, mint a grubbervasak, de kormányozhatóan, mint a Laass- kapa szerelvénye és közben a lúdtalpak alján, a védett nyílásokból akadálytalanul folyik a trágyalé, anélkül, hogy utjában a kútból a fejlődő répasorok aláig levegőhöz juthatott volna.

A kérdésnek harmadik és legfontosabb csoportja azonban az, hogy lehet-e a trágyalé ilyen való alkalmazásával megfelelő hatást elérni: helyettesíthető-e a műtrágya nitrogénje ugyanannyi trágyalé alakjában adott nitrogénnel és gazdaságos-e az eljárásunk?

Az idei év folyamán két gazdaságunk adott ezekre a kérdésekre feleletet, párhuzamosan beállított szántó- földi kísérletek alakjában. Az egyik Bük, Bachl Győző intéző vezetése alatt; a másik Farád, Kedi Mihály intéző vezetése alatt.

A kísérlet beállítása egységes terv alapján történt. Kísérleti növényül természetesen a cukorrépa, kísérleti terepül pedig lehetőleg egyenletes fekvésű és egyenletes összetételű talaj választott, amely ősszel a szokásos istállótrágyázásban részesült. Az istállótrágyán kívül a kísérleti területek alaptrágyául még katasztrális holdankint 200 kilogramm szuperfoszfátot kaptak.

Kísérleti parcellák nagysága Bükön 320, Farádon 200 □-os volt, a következő elrendezéssel:

I. II. III. IV. ismétlés

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

a b c d a b c d a b c d a b c d

az „a“ parcellák semmit,

a „b“ „ 10-5 kg. nitrogént tartalmazó trágya-
lévet,

a „c“ „ az uradalmunkban idén általánosan
használt 10-5 kg. műtrágya nitrogénadagot 20 kg.
Lennasalétróm + 35 kg. csilisalétróm alakjában,

a „d“ parcellák 10-5 kg. nitrogént tartalmazó trágya-
lévet.

(A „c“ és „d“ parcellák alaptrágyául még 80 kg.
40%-os kálisót is kaptak, nehogy a talaj káliszegény-
sége esetén a „c“ parcellák terméshozama kálihiány
miatt maradjon vissza a „d“ parcellákéval szemben,
mert a trágyaléval tudvalevőleg tekintélyes mennyi-
ségű káliút is viszünk a talajba.)

Mint hogy a műtrágyában és trágyalében ugyanazokat
a nitrogénmennyiségeket akartuk adagolni, szüksé-
gessé vált a felhasznált trágyalévek vizsgálata nitrogén-
tartalomra. Mindazokata trágyakészleteket, amelyek a
vegyszer vizsgálatkor túlságosan magas nitrogéntartal-
mat mutattak ki, vízzel annyira felhígítottuk, hogy
nitrogéntartalmuk 1%-nál több ne legyen.

Az így ellenőrzött trágyaléből 2-3 részletben
kaptak az illetékes parcellák összesen 10-5 kg.
nitrogént, még mielőtt a répalévelek teljesen elbori-
tották volna a földet.

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

Kísérleteink a négy ismétlés átlagában a követ-
kező eredményekkel zárultak:

Előre meghatározni az egyes öntözések közelebbi
időpontját nem lehet, mert ennek helyes megválasztása
a siker szempontjából talán sokkal fontosabb, mint a
nyújtott nitrogénadag nagysága. Hacsak lehet, szél-
csendes időt kell választanunk; a talaj legyen nedves,
de omós és a lúdtalpak lehetőleg mélyen járjanak
a földben (5-10 cm.).

terméstöbbletet adtak és beigazolták, hogy a trágya-
lében egy eléggé meg nem becsülhető trágyázószerrel ren-
delkezünk, ha azt okszerűen fel tudjuk használni.

Ami a trágyalétrágyázás költségeit illeti, ezek az
adott helyzet szerint változnak, de a fenti termés-
többletekhez képest csekélyek. Maga az öntözőgép
váltott lóval, egy kormányossal és egy lóvezetővel
— beszámítva a töltési és tisztogatási időt is —
naponta bejár 4-5 kat. holdat. Pénzértékben ez
egyszeri öntözésnél kat. holdankint kerekén 50,000
korona. A trágyalé kifuvarozását nem tekinthetjük
egészen tehermentesnek, mert a kutakat időközönként
mindenképen ki kell üríteni. Eppen úgy vagyunk
magával a trágyaléval is, amely csak abban a pil-
lanatban válik értékké, amikor okszerűen fel tud-
juk használni. Az öntözőgép kat. holdankinti évi
törlesztési értéke a betrágyázott terület nagyságától
függ.

A bükki gazdaság kísérlete a DSzA vasúttársaság
sopron—szombathelyi vonala mentén feküdt. A
trágyaléval öntözött parcellák haragoszöld színű,
jóval dúsabban fejlett lombja a vonat ablakából is
feltűnt, addig, míg a szakadatlan nyáreleji esők után
a cercospora minden cukorrépa lombját tönkre nem
tette. Cercospora nélkül az eredmények talán még
kírívobbak lettek volna.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

Dworak Károly.

</

A betegség elleni biztosítás és az Országos Gazdasági Munkáspénztár.

* Az 1927. évi január hó 9-én a *Köztelek*-nek 2-3. számában közlemény jelent meg a „Mezőgazdasági munkások betegség esetére való biztosítása”-ról. Ebben a közleményben hivatkozás történik arra, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztár a felmerült kórházi költségeknek az azokat előlegező munkaadó részére való megtérítése elé annyi akadályt állít fel, hogy a munkaadó sok esetben veszni hagyja a már általa kifizetett kórházi apolási költségeket. Ezen az állapoton a közlemény szerint csak úgy lehetne segíteni, hogy a kórházi költségek ne előlegezessenek, hanem a munkaadó teljes kikapcsolásával közvetlenül a Pénztár által térüljenek meg a kórháznak.

Ezzel kapcsolatban az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatóságától a következő felvilágosítást kapuk:

Az 1900: XVI. t. c. 14. §-a, valamint a 6531/1902. F. M. számú végrehajtási rendelet 33. §-a, illetve az 1500/912. F. M. számú végrehajtási rendelet 11. § b) pontja világosan előírja, hogy a munkaadó a balesetet ért gazdasági munkás gyógykezelésével járó költségeket előlegezni köteles. A Pénztár igazgatósága elismeri, hogy ez a rendelkezés a munkaadóra nézve bizonyos hátránnyal jár. Hátrányos annyiban, hogy a munkaadó az általa előlegezett összeget késedelmesen kapja kézhez. Ennek oka az, hogy a felszámítások jogosságát és helyességét meg kell állapítani, ami rendszerint hosszabb tárgyalást igényel. Ettől a hosszabb időt igénylő köteleességszerű ellenőrzéstől eltekinteni nem lehet. Hátrányos azonban főként ez az eljárás a munkaadókra azért, mert az ilyen eljárás során gyakran kiderül, hogy a kórház tényleg helytelenül magasabb összegben számította fel és előlegeztette a munkaadóval az apolási díjakat, a Pénztár pedig azokból csak azt az összeget válthatja el, illetőleg térítheti vissza a munkaadónak, amely az előírt szabályok szerint jogosan felszámítható. A levonasba hozott, illetőleg a munkaadónak meg nem térített összeg visszatérítése iránt a Pénztár a munkaadót tekintve helytelen felszámítást eszközölt kórházhoz kénytelen utasítani, ami a munkaadóra nézve alkalmatlanságot, hosszadalmas eljárást és így újabb késedelmet jelent.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága éppen ezért — teljesen átértelme a törvényes rendelkezés folytán előálló helyzet hátrányos voltát — azokban az esetekben, ahol a munkaadók azt nehéz anyagi helyzetükre való hivatkozással kérték, méltányosságból eltekintett a kórházi költségeknek a munkaadó részéről való előlegezésétől és azokat a munkaadó kikapcsolásával közvetlenül térítette meg a kórháznak. A gyakorlatban tehát azt az eljárást, amelyet a közlemény javasol, a Pénztár egyes esetekben már a múltban is követte és a munkaadó kifejezett kérelmének megfelelően méltányosságból követi a jelenben is. Arra való tekintettel azonban, hogy ennek az eljárásnak általánosságban, tehát minden egyes kórházi beutalás esetében való követését a jelzett közleményből megállapíthatóan most már az egész gazdatársadalom kívánja, ezért az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága előterjesztést tett a földművelésügyi miniszter önagyméltóságához olyan rendelkezés kidolgozása érdekében, amely szerint az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál baleset ellen biztosított egyéneknek kórházi apolási költségei — a munkaadók teljes kikapcsolásával — a Pénztár által közvetlenül térüljenek meg a kórházaknak.

E közleményben továbbá az a javaslat is foglaltatik, hogy a gyógyszerári kiszolgálásnál az „Expedio simpla” lenne kötelező. Erre vonatkozóan az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága közli, hogy az érvényben lévő törvényes rendelkezések e tekintetben a Pénztárral szemben eddig is a legegyszerűbb kiszolgáltatást és kedvezményes (75% os) kiszolgálást írják elő. Ezt a körülményt az igazgatóság a vénynyomtatványokon olyan módon juttatja kifejezésre, hogy azok hátlapján a gyógyszerrendelésnél betartandó vonatkozó szabályokra utal, első oldalára pedig a „Fiat expeditio simplex” kitöltelt feltűnően rányomatta. Ennek ellenére azonban mégis előfordul, hogy a gyógyszerész, különösen ha az orvos nem a Pénztár által rendelkezésre boosztatott vénynyomtatványt használja fel, simplex helyett díszes kiszolgáltatást és 75% helyett 100%-os kiszámítási munkadíjat számít fel. Ilyen esetekben a központi főorvos által megállapított illetékellen felszámítást az igazgatóság természetesen levonasba hozza s a teljes összeget jóhiszeműen előlegezett munkaadót felvilágosítja, hogy a meg nem térített költséget az azt illetékellenül felszámított gyógyszerésztől visszakövetelni jogosult.

Világosan megállapítható tehát ebből, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztár a szobánforgó nehézműveztett ügyekben mindenkor a törvényeknek és rendeleteknek teljesen megfelelően jár el és miután egy a gazdatársadalom, mint a gazdasági foglalkozást űzők érdekeit köteleességszerűen mindenkor a legnagyobb odaadással megóvni törekszik, így ha az ügyek elintézésében néha késedelem is tapasztalható, ez abban leli magyarázatát, hogy a közvetlenül a Pénztár által foganatosított némi késedelmet okozó intézkedésekkel az esetleges visszaéléseknek igyekszik köteleességszerűen elejét venni.

Az Országos Tejpropaganda Bizottság megalakulása.

Beszámloltunk már arról, hogy a földművelésügyi miniszter az érdekelt tényezők bevonásával egy országos bizottság megalakítását vette tervbe, amely a tej és tejtermékek fogyasztásának fokozása érdekében szervezett és céltudatos propaganda kifejtésére lesz hivatott. Ennek az országos bizottságnak megalakulása céljából a földművelésügyi miniszter január hó 18-án nagyjelentőségű értekezletre hívta össze az összes érdekelt tényezőket. Az értekezleten, amelyen Mayer János miniszter elnökölt, jelen voltak rajta kívül még a földművelésügyi minisztérium részéről: Schandl Károly államtitkár, Mayer Karoly államtitkár, Lickl Károly h. államtitkár, Tolnay Pál gazdasági főtanácsos, m. kir. gazdasági főfelügyelő, Grabovszky Miklós dr. miniszteri tanácsos, Freysinger István dr. miniszteri titkár, Grenzer Béla dr. főgyógyász, ivankai Kherndl Ernő m. kir. gazdasági főfelügyelő; a népjóléti miniszter képviselőiben: Scholtz Kornél dr., h. államtitkár és Pöltel Jenő dr. miniszteri titkár; a Magyar Vöröskereszt Egyesület képviselőiben: Simonsits Elemér v. b. t. t.; Budapest székesfőváros képviselőiben: Vajna Ede tanácsnok és Csordás Elemer dr. tiszti főorvos; az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőiben: Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár; a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőiben: Farró István kamarai titkár; a Faluszövetség képviselőiben: Bajtay Mihály dr. gazdasági főtanácsos; az Országos Tejgazdasági Szövetség képviselőiben: Gerley Lajos elnök és Valkó Rudolf dr. ügyvezető-igazgató; a Magyar Gazdaszövetség képviselőiben: Vantsó Gyula dr. h. igazgató; a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete képviselőiben: Andriška Viktor dr. egyet. magántanár;

a Magyar Városok Országos Egyesülete képviselőiben: Várhidy Lajos igazgató és Valya Gyula dr. Kispeszt r. t. város polgarmestere; a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége képviselőiben: Horvath János dr. gazd. főtan. igazgató; a Magyar Állatorvos-Egyesület képviselőiben: Guoth Gy. Endre dr. főtitkár; a Budapesti Sajtó- és Vajkereskedők Egyesülete képviselőiben: Palotay Ignác dr. ügyész; az Országos Tejszövetkezeti Központ részéről: Dány Miksa főtan. vezérigazgató; a Népegészségügyi Múzeum képviselőiben: Rosenberg Augustia sb.

A földművelésügyi miniszter megnyitott beszédben hangsúlyozta, hogy a népjóléti miniszterrel együtt szükségesnek tartotta a külföldi példák után a fogyasztók és termelők érdekében egyaránt a tejpropaganda országos szervezését, mert a tej a legtermészetesebb, legegészségesebb és aránylag legolcsóbb táplálék, amelynek fogyasztását előmozdítani és ezáltal a tejtermelés fejlődését biztosítani elsődrendű közérdek. Rámutatott a földművelésügyi miniszter azokra az intézkedésekre és intézményekre, melyeknek hatása alatt az utóbbi években a tejtermelés szép emelkedést mutat, a fogyasztás azonban még nem éri el a bekebelit, mert Budapesten egy fejrre naponta 0-27 liter tejfogyasztás esett 1925-ben, a bekebeli 0-40 liter fogyasztással szemben és az ország más helyén és főleg az Alföldön a tejfogyasztás még igen elmaradott. A propaganda főcéljának azt tartja, hogy a tej iránt a bizalom megerősödjön. Szükségszerűnek tartja tehát a miniszter az egész országra kiterjesztő tejpropaganda megindítását és örömmel állapítja meg, hogy minden tényező biztató érdeklődésnek adja tanujelét.

Az alakuló gyűlésnek a földművelésügyi miniszter által felkért előadója: Éber Ernő dr. m. kir. gazdasági tanácsos ismertette azután részletesen a tej és tejtermékek fogyasztásának emelésére alakuló országos bizottság célját és azokat az eredményeket, amelyeket különösen az általános Államokban az erre irányuló propagandával elérték. Rámutatott arra az utóbbi munkára, amelyet az OMGE tejgazdasági bizottsága kifejtett és annak az előadásnak hatására, amelyet Gratz Ottó, a tejkisérieti államigazgatója ebben a bizottságban tartott. Fel-sorolta a propagandának azokat eszközeit, amelyekkel nálunk is eredményeket lehet elérni, mint: a tévszerver és állandó iskolai oktatás, a felnőttek részére tartandó előadás sorozatok, tudományos és népszerű értekezések és röpiratok kiadása, morgó-fénykép és rádió-előadások, plakátok és képek terjesztése, tej és tejtermékekkel végzett táplálási kísérletek, a tejnek és tejtermékek fogyasztásának közös étkezési helyeken való bevezetése és fokozása stb. Előterjesztette a határozati javaslatot az Országos Tejpropaganda Bizottság megalakítására nézve, amelybe a vidéken alakítandó tejpropaganda bizottságok szervezésére kapcsolódnak majd bele.

Az előterjesztéshez először Scholtz Kornél népjóléti államtitkár szót hozta, aki kijelentette, hogy a közegészségügynek fontosabb kérdése talán nincs is ma, mint a tej fogyasztásának fokozása, mert ettől a közegészségügy terén a legnagyobb eredmények várhatók. Rámutatott arra a kapcsolatra, amely a népegészségügy és a gazdasági viszonyok között fennáll és azokra a megállapításokra, amely szerint kedvező gazdasági helyzetben csökkennek a betegségek és elsősorban a tuberkulózis és kisebbek a halálzási százalékok. A tejet a legtermészetesebb és legegészségesebb tápszernek mondotta. Daniában, Hollandiában és más nagy tejfogyasztó országokban az egészségügynek kitünő helyzete részben ezzel áll összefüggésben. Nagy örömmel üdvözölte az országos propaganda bizottság megalakulását és a népjóléti minisztérium teljes támogatását helyezte

kilatásba az alakuló bizottság miniszteri bizottság segítését, fontosságát tanus szociál-higiénikus ettől. Rámutatott erélyével oda ke- tehát a termelés- azt a tejet, a Gerley Lajos, nevében mondotta ganda kezdeményezését helyezett a propagandának részére szükség- minőség javítása mel látja, hogy lők, tejkereskede- nincs ellentét, mi- tos, hogy széles- tiszteletet szerez- hatóságoknál egy- szeről a támogató- látásba. Konkoly- ben üdvözölte a kezdeményezése- tását helyezett ki- paganda éppen a- a fogyasztásnak az utóbbi évek- és a gazdatársas- sokat fejlődött te- találjon. Horváth- sége, Rosenberg- Szövetsége táma-

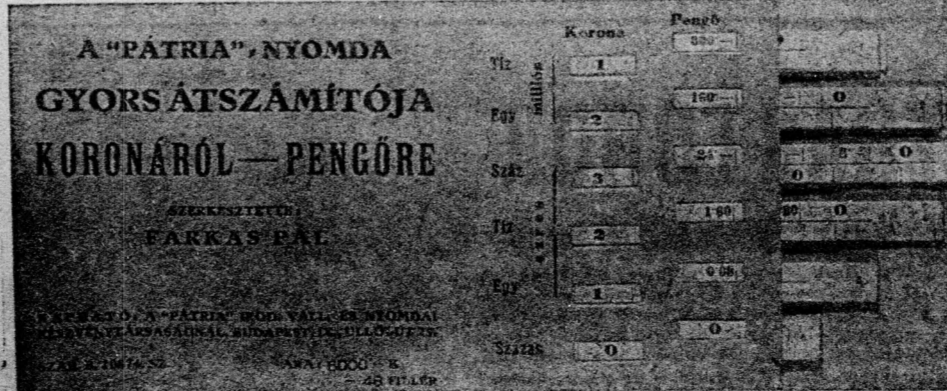
A helyeslő határozatban a terjesztett határozatot az Országos Tejpropaganda Bizottság örömmel vette át és népjóléti miniszterrel és egy végrehajtandó megse-

Gaz

Jelen voltak: S elnöklete alatt Lajos, Blant, Albertné, Busits Zsigmond, Bara Mayer Sándor, Csippék Gyula, Frigyes, Dory Ernő, Elek István, Henrik, Erdősi Alfréd dr., Friedl Rudolf, Fokányi László, Gerényi Emil, Györgygy Holdász Gábor, János, Rónig Ar Imre, Halász Józ Jenő, Karaczay Kélemen Imre, János dr., Konkrén István, Kó Gyula, Leucik Jenő, Lukácsy Im Ernő, Majláth Jenő, Mesterhá Mellis Lajos, Pál, Maw Tóti Mártonffy Barna Henrik, Nagy József, Pavlics Preussberger Kä Ruth József, Rosty Forgách Radák Jenő dr.

Gyors átszámítás az új pénzre!

Használati utasítás.

(Az eredeti gyors átszámító 1/3-ad részével nagyobb, mint ez a kép.)

A képen látható gyors átszámító nagyon megkönnyíti a koronáról pengőre, vagy pengőről koronára való átszámítást a jobboldalon látható tolokák segítségével. A tolokákat addig húzzuk jobbra, míg az átszámítani kívánt koronaösszeget a korona-szamoszlopon felülről lefelé haladva meg nem kaptuk. A koronaösszeg beállításával egyidejűleg vörös számmal adódik a pengőösszeg is. A vörös számok összegét összeadjuk és készen vagyunk az átszámítási művelettel.

A képen látható, hogy az »ÁTSZÁMÍTÓ« koronaoszlopa 12,321,000 koronára van beállítva, mellette pedig a pengőrovat jelzi, hogy az összeadott összeg 985 pengő 68 fillér.

Ugyanígy számíthatunk pengőről koronára is, ha az »ÁTSZÁMÍTÓ« megfordítjuk.

Ha az »ÁTSZÁMÍTÓ« nem használjuk, a tolokákat vissza kell helyükre tolni. A visszatolásnál ügyeljünk, hogy a tolokát ne a végén, hanem közepé tajan fogjuk meg és úgy tolluk vissza, mert ezzel az eljárással a megtöréstől megóvjuk.

kiállításba az alakulat részére, felajánlván többek között a minisztérium kebelében alakult propaganda osztály segítségét. Simontits Elemér rendkívül nagy fontosságot tanúsít a tejpropagandának, különösen főtisztviselői irányban és nagy eredményeket vár ettől. Rámutatott arra, hogy a propagandának teljes erejével oda kell irányulnia, hogy faluhelyen is, tehát a termelés helyén is megkapják a gyermekek azt a tejet, amire fejlődésükhöz szükségük van. Gerley Lajos, az Országos Tejgazdasági Szövetség nevében mondott köszönetet a miniszternek a propaganda kezdeményezéséért, a szövetség teljes támogatását helyezte kiállításba és rámutatott arra, hogy a propagandának ki kell terjednie a fogyasztás részére szükséges tej mennyiségi fokozására, de a minőség javítására is. Vajna Ede tanácsnok örömmel látja, hogy a tejpropaganda tekintetében termelők, tejkereskedelmi vállalatok és fogyasztók között nincs ellentét, mindhárom szempontból egyaránt fontos, hogy széleskörű propaganda induljon meg, amely tiszteletet szerezzen a tejnek a fogyasztóknál és a hatóságoknál egyaránt. Budapest székesfőváros részéről a támogatást a legkészségesebben helyezte kiállításba. Konkoly Thege Sándor dr. az OMGE nevében üdvözölte örömmel a földművelésügyi miniszter kezdeményezését és a gazdák messzemenő támogatását helyezte kiállításba. Rámutatott arra, hogy a tejpropaganda éppen annyira érdeke a tejtermelésnek, mint a fogyasztásnak, mert gondoskodni kell arról, hogy az utóbbi években a földművelésügyi minisztérium és a gazdatársadalmi szervezetek munkája folytán sokat fejlődött tejtermelésünk belföldön fogyasztókra találjon. Horváth János dr. a Szövetkezettek Szövetsége, Rosenbergy Augusztina a Nőegyesületek Országos Szövetsége támogatását ígérte meg.

A helyes felosztások után a gyűlés az előterjesztett határozati javaslat alapján kimondta az Országos Tejpropaganda Bizottság megalakítását; örömmel vette tudomásul, hogy a földművelésügyi és népjóléti miniszterek annak elnökségét elfogadták és egy végrehajtó-bizottságot küldött ki a propaganda megszervezésére és mielőbbi megindítására.

Gazdasági előadások.

Jelen voltak: Somssich László gróf, majd Székács Elemér elnöke alatt Árnos Jenő, Báncsárth Sándor, ifj. Baditz Lajos, Blantz Jenő, Bójtós Imre, Biró István, özv. Biró Albertné, Bussits József, Bekéssy Jenő, Bessenyi Szabó Zsigmond, Baranyovits Rezső, Brunner Simon, Csengerly Mayer Sándor, Csöndes László dr., Czillinger Kálmán, Csippék Gyula, Deutsch Jenő dr., enesei Dorner Béla, Dóry Frigyes, Dóry Miklós, Dóry Hugó, Eber Ernő dr., Elek Ernő, Elek István dr., Engel Pál, Eszenyi Jenő, Erdélyi Henrik, Erdélyi Imre, Fellner Kálmán dr., Floch-Beyhersberg Alfréd dr., Friedl Ödön dr., Fényes Iván dr., Fleischmann Rudolf, Fokányi László dr., Gergely Mihály, Gesztelyi Nagy László, Gerényi Péter, Geist Gyula, Gosztony Andor, Grabner Emil, Györgyey Adolf dr., Havas Géza, Hartstein Sándor, Hodász Gábor, Halász Miklós, Holly Sándor, Horváth János, Hónig Andor, Hilbert Ferenc, Hankó Ernő, Hirsch Imre, Halász József, Ibo István, Jármy Károly dr., Jászay Jenő, Karczag József dr., Kempfner Ernő, Kemény Szilárd, Kelemen Imre dr., Keresztény Gyula, Korda Illés, Kövess János dr., Koncskó Zoltán, Kenessey Béla, Kerék József, Krón István, Kokovay József, Kukuljovic József dr., Kovács Gyula, Lenck Jenő, Lickl Károly, Lippay Zoltán, Liptay Jenő, Lukácsy Imre, Losonczy Elemér, Ludvig Alfréd, Masát Ernő, Majláth László, Mérey Ernő, Maróthy László, Mayer Jenő, Mesterházy Ernő dr., Marek József, Mándy Géza, Mellis Lajos, Munk Bertalan, Munk István dr., Meskó Pál, Maar Tóth Lajos, Mechwart Aladár, Mechwart Ernő, Martonffy Barna, Náray János, Nagy Lóránd dr., Nagel Henrik, Nagy Albert, Oeconomó György, Okányi Schwarcz József, Pavlicsek Adorján, Petracsek Béla, Pesthy Béla, Preussberger Károly, Petkó Szandner Tibor, Póhl Henrik, Róthy József, Rószner István báró, Rosty Forgách Ferenc gróf, Rosty Forgách grófné, Rózsay Elemér, Rác Mihály dr., Radák Jenő dr., Reithoffer Ödön, Rác Jenő, Sáfary János.

Sárközy Zoltán, Sárosy Sándor, Skála Ferenc dr., Sándorháy Lajos, Stern Árpád dr., Studinka Elemér dr., Schandl József dr., Schultheisz Lajos, Schultheisz Gyula, Strasser Vilmos, Strommel Zoltán, Szafka Elek, Szabó József, Székács Elemér, Szentandrassy György, Szluha Aladár, Szatmáry Elek, Szalay Gyula, Szóner Lajos dr., Széchenyi Domonkos gróf, Szutter Béla, Takács Gyula, Tahy István, Teleki József gróf, Tolnay Pál, Tompa Imre, Tóth Géza, Toldy Zsigmond, Tornay György báró dr., Töpler Gyula, Trimmer Jenő, Tóth Ede dr., Unger Alajos dr., Ullrich Sándor dr., Várhelyi Géza, Vécsey Pál, Vimmer Béla, Weiser István dr., Wütmann Ferenc, Zautschek Artur dr.

Kimentették magukat: Gyárfás József, Kiss János.

I.

Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai nyilvános tanár: „Időszerű kérdések a szarvasmarhatenyésztés köréből” címmel tartott igen érdekes előadást, amelynek kivonatát az alábbiakban adjuk:

Előadásának első részében ismertette a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének jelentőségét, melyet a tejellenőrzés bevezetésével és szarvasmarhatenyésztő egyesületek létesítésével lehet megvalósítani. Utalt arra, hogy e téren az utolsó években örvendetes fejlődést lehet megállapítani, amennyiben a csonka ország területén 25 tejellenőrző körzetben mintegy 9000 tehén áll ellenőrzés alatt. Ezeidig 19 olyan tehenet ismerünk, amelyek évi tejhozama a hiteles adatok szerint meghaladja a 6000 kg.-ot. Felhívta a figyelmet, hogy tejgazdaságunk fejlesztésével kapcsolatosan biztosítani kell a tejtermékek előnyös értékesítését, amelyet egyfelől a tej értékesítésének megszervezésével és tejfogyasztásunk fokozásával, másfelől pedig a külföldi piac megszerzésével vélelérhetni. Szóvá tette, hogy a kiforraltan magyar pirosstarka marháknak a szimmentáli fajtaival kell tökéletesíteni és egyöntetűvé tenni. E célra a magyar szimmentáli bikák alkalmasak. A svájci importtól sem lehet elzárkózni, de kivánatos dolog, hogy teliver-tenyésztésünk részére elsőrendű bikák importáltassanak, a gyengébb minőségű állatok tömeges behozatalától lehetőleg tartózkodni ajánlatos. Inkább jóminőségű üszöket és teheneket hozunk be gyenge kválitású bikák helyett. Kifejtette azután a borjúk okszerű felnevelésének és a tehének célszerű takarmányozásának jelentőségét. Az üszöborjúkat egyéves korig kell intenzíven takarmányozni, azután pedig szűkösebb takarmányozásra és edzett felnevelésre kell átterni, hogy a meddőségnek és a togy elzsirosodásának elejét vegyüek. A két éves korban befolyatott hasas üszöket 6 héttel a várható ellés előtt fehérjedus abrakkal bőségesen ajánlatos takarmányozni, hogy az állatok jól kitögyeljenek. A fejőteheneket a togy működési energiájának arányában individuuisan célszerű takarmányozni. Az abrak etetése az egyedi takarmányozásnál gazdaságosabb dolog, mert még rossz tejértékesítési viszonyok esetén is 1 liter tej nagyobb értéket képvisel, mint amennyibe 1/3 kg. abrakkeverék kerül. A tehének ápolásának, itatásának és a fejés módjának és gyakoriságának jelentőségét érintve, utalt arra, hogy bőven tejező teheneket gazdaságos dolog naponta háromszor, sőt négyszer fejteni. A tehének intenzív takarmányozásával azonban nem ajánlatos túlzásba menni, mert ez a nemi szervek működésére hátrányos és meddőséget vonhat maga után, ugyiszint a befolytatás idejének túlhosszúra való kitolása is. Az előadó felhívta továbbá a hallgatóság figyelmét a tehének takarmányában a szervesanyagokra, így különösen a méz-szóra. Minthogy a méz-szűköselet módosul az etetett takarmány mennyisége és minősége szerint, ennél fogva nem lehet azt fix összegben előírni. Számolta a gyakorlat igényeivel, a hosszadalmas számítás elkerülése végett táblázatokat állított össze, amelyekben feltüntette, hogy az egyes takarmányfélék 1 kg.-jában mennyi a méz-tartalom, illetőleg a mézhiány, hogy ilyenképen a méz-szűköselet egyszerű módon kieleghessen számítani. A szervesanyagok forgalmának, különösen bőven tejező teheneknél van nagy jelentősége, mert egy 3000 literes tehén a termelt tejjel 97, a 10,000 literes pedig 324 kg. szénavasat meszet ad ki szerveséből. Végül a tehének szárazra-állításának idejére hívta fel a figyelmet és ajánlotta, hogy a teheneket ne apasszuk el túlkorán, viszont az állatoknak legalább 50 napig kell szárazon állniuk, hogy a magzat jól kifejlődhessen és a következő laktáció tejhozama előnyösen alakuljon. Kifejtette, hogy a szárazon-álló tehének takarmányozására is gondot kell fordítani, mert a vemhes állat nemcsak magzatát építi fel, hanem a laktáció alatt erősen igénybe vett tehen ilyenkor pótolja az esetleges hiányokat, sőt fehérje- és sókészletet halmoz fel szervezetében. A várható ellés előtt 3-4 héttel fokozni ajánlatos a fehérjedus abrak mennyi-

ségét, hogy a tehén jól kitögyeljen és tejtermelése bőséges legyen a következő laktációban. Az állatoknak azonban nem szabad túlkövéreknek lenniük, mert ez a körülmény ellési bémulásra hajlamosít és az utód fejlettségét és életrevalóságát hátrányosan befolyásolja.

II.

Halász Miklós a Debreceni Gazdasági Akadémia tanára „A zöldtakarmány rentabilis termeléséről” tartott előadást.

Az előadás szerint a gazdálkodás belterjességének fokmérője a fejlett állattenyésztés, azért minden gazdasági ténykedés, amely az állattenyésztés fokozására, jövedelmezőségére irányul, visszhangra talál az egész gazdasági üzemben. Az állattenyésztés jövedelmezőségének és fokozásának egyik fontos tényezője az állatok okszerű és olcsó takarmánnyal való eltatása és itt lép előtérbe a jövedelmező zöldtakarmány-termelés, vagy mondjuk az állatoknak kora tavasztól késő őszig a zölddel való eltatása. Az adott talaj és éghajlati viszonyok mellett a gazda tudása, rátermettsége és ügyessége szabja meg, miként tudja ezt a valószínűleg kereszttulvinni. Jövedelmező tejgazdaság el sem képzelhető sok és jóminőségű zöldtakarmány nélkül. A zöldtakarmánnyal, vagyis a fejlődésüket még be nem fejezett s emiatt klorofollal tartalmazó levelek, száraz és virágokból álló nedvdús növényi anyagok kivétel nélkül sok (70-80%-ig, kivételesen 90%-ig) vizet tartalmaznak. Lényeges fehérjét és amyd anyagot, de legfontosabb alkotórésztük a szénhidrát, főleg keményítő és cukor, míg a zsír csekély mennyiségben van jelen. Tömeges alkotórésze még a nyers rost, amely a növények korosodásával szaporodik, míg ugyanakkor a tápanyagok mennyisége, emészthetősége és izletessége csökken. A zöldtakarmány a legtermészetesebb takarmány, könnyen emészthető, kedvező étrendi hatása folytán tisztítja az állat vérért. Mivel a jövedelmező termelés a termés nagyságától, az előállítás költségeitől, másrészt az állatok kihasználásától függ, azért a kérdéseket tartasuk szigoruan szem előtt.

A természetes rétek, legelők jelentőségét a talajerő fenntartása szempontjából kicsinyelni nem lehet és tagadhatatlan, hogy a jó legelő fűvét, a jó réti szénát a szántóföldi takarmány bizonyos esetekben egyáltalában nem helyettesítheti, mert azok a növények sokkal jobb takarmányai, de a gazdasági verseny a gazdát a terület minél tökéletesebb kihasználására serkenti s ezért a réti és legelő a legtöbb belterjes gazdaságban, a legszűkebb mértékre szorult és ehelyett a szántóföldi takarmányfélék természetesebb jelentősége jut teljes érvényre. Elsősorban pedig az őszi vetésű takarmánynövényeknek, amelyek a téli csapadékok használatát fel és a nyári aszály előtt már biztos termésükkel járulnak hozzá az állattenyésztés sikeréhez. Hazai viszonyaink között rozs vagy szőszösbükköny nélkül korai zöldtakarmányt, lucerna és csalamádé nélkül jó és olcsó, nagytömegű nyári zöldtakarmányt, szárazabb vidékeinken mohar és lucerna nélkül olcsó téli szénát bajosan fogunk nyerni. Azért az őszi vetésű takarmánykeverékekre fektessük a súlyt mert ezek nagyobb és biztosabb terméseket adnak, mint a tavaszrak. Nem szabad figyelmen kívül hagyunk a mélyen gyökerező évelő takarmánynövényeket sem. Mert, mint az 1908. és 1909. aszályos évek adatai bizonyítják, ha kevés és drága a takarmány, semmiféle intézkedéssel sem lehet az állatállomány csökkenését megakadályozni.

III.

vitész Roszner István báró tanulságos előadás keretében foglalkozott a „Német Grünland mozgalom” kérdéseivel.

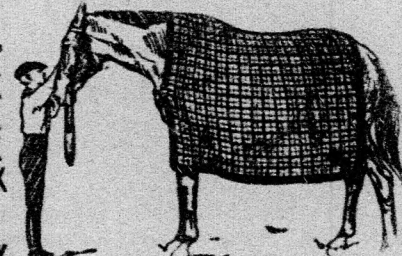
Az előadó először a Grünland mozgalom indító okait ismertette. A német Grünland mozgalom feladata, illetve célja három részre oszlik. Az I. az üzemi rész, a II. a nyári takarmányozás, a III. a téli takarmányozás kérdése. Ezeket pontonként tárgyalva, kifejti, hogy minden gazdaságban olyan legeltelhető és kaszálható terület való, amely az adott viszonyok között a legjobban tudja a legtöbb tápértéket és legjobb takarmányt termelni. Az üzemi átszervezésből kell a Grünland, illetve a zöldmező-gazdálkodásnak kiindulni. Ha a termelési költségek változatlanok maradnak, de a bevételek nőnek, akkor olcsóbban termelünk. A Grünland mozgalommal kapcsolatban, a nyári takarmányozás kérdéseit ismerteti az előadó, majd a téli takarmányozásról szólván, hangoztatja, hogy feltétlenül szükséges, hogy az olcsó és jó legyen. Előadásának befejező részében rámutat arra, hogy a zöldmező-gazdálkodás alapelveinek megvaló-

Szür
valódi erdélyi műposztóból világos esztrike vagy sötétesztrike színben:
Gazdasági szür, esővédő csuklyával 620.000 K
Kocsis-esztrike, piros, kék, fekete, zöldszínű kézi himzéssel 950.000 K
egész és dus kézi himzéssel 1,050.000 K
Fehér kocsis-esztrike 1,300.000 K

Kocsis esőköpeny
fekete vízmentes gumiszövetből kámszával 490.000 K

Inas- és vadászöltöny
esztrike posztóból, zöld gálér és kézelővel, nadrágon lampaszál, sacco szabás 1,000.000 K
blouse szabás 800.000 K
Igáslópokróc (montan) szürke színben 220.000 K-tól
kék csikkal 220.000 K-tól
Szalmazsák, 55.000 és 90.000 K

Kocsiskalap, kesztyű, kocsitakarók!
Áraink luxus- és forgalmi áddal együtt értendők!

Igás és parádés lótarakó, lópokróc óriási választékban. Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket!

Cuhmann
ÉSTÁRSA
RÁKÓCZI ÚT 16.

Zsinóros kocsisdolmány
fekete zsinórosással, nikkelt gombokkal, esztrike posztóból 1,000.000 K
színes posztóból 1,400.000 K
Atfűzőöltöny, fekete, lapos zsinórosással, nikkelt olló- és rózsával 1,000.000 K
esztrike posztóból 1,400.000 K
kék posztóból 1,400.000 K

Diszidolmányöltöny
fekete zsinórosással és sujtással, nikkelt gombokkal, sötétkék, buzavirágkék, esztrike, bordó-vörö, sötétzöld színű posztóból.

Rövid kocsisbunda
fekete zsinórosással, nikkelt gombokkal, fehér bárnybőrbeléssel, fekete prémezéssel esztrike posztóból 1,600.000 K
színes posztóból 1,950.000 K

Hosszu kocsisbunda
fekete zsinórosással, kifűző posztóból, nikkelt gombokkal, végig fehér bárnybőrbeléssel, fekete prémezéssel 2,800.000 K-tól

Áraink luxus- és forgalmi áddal együtt értendők! 1509

sítása a valóságos többtermelés s ezen épült fel az hatalmas munka, amely Németország mezőgazdaságát megmentette. Ez a mienket is meg fogja gyógyítani, ha szakítunk a régi konzervativizmussal és hajlandók vagyunk meggyógyulni.

Károlyi Sándor emléklakoma.

F. hó 23-án rendezte az OMGE az ezévi Károlyi Sándor emléklakomát. Az ünnepi szónok Almásy Imre gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke volt, akinek serlegbeszédét lapunk mai számának tárcsa rovatában közöljük. Az emléklakomán a következők vettek részt:

Almásy Imre gróf, Borly György, Baghy Gyula, Balogh Brunó, Balogh Elemér, Bartha Imre, Balázs László, Batta Pál, Batta Sándor, Beliczey Géza, Blantz Jenő, Bogdán Ferenc, Buday Barna, Busits József, Bogyó István, Borbély György, Darányi Kálmán, Doby Geza dr., Dóry Hugó, Eber Ernő dr., Elek Ferenc, Elek Ernő, Elek István dr., Ertl Miklós, Eszenyi Jenő, Fabricius Endre, farkasfalvi Farkas Géza, Feichtinger Sándor, Fejér Miklós, Felner Kálmán dr., Göttsch Gábor, Gótsch János, Gesztelyi Nagy László, Gaár Jenő dr., Györgyey Odón dr., Gaylhofer István, Hodasz Gyula, Hajdu Géza, Hankó Ernő, Halács Agoston dr., Halász József, Havas Géza, Hoffer Sándor, Horváth Jenő, Heródek Sándor, Hány Kálmán, Ibrag Károly dr., Ipoly-Keller Gyula, Jeszenszky Gerő, Jurenák Lajos, Kelemen Imre dr., Kállay Miklós, Károlyi István gróf, Klár Jenő, Kovács Imre Sándor dr., Kócs Mibály, Kövér János, Khuen-Hedervary Károly gróf, Kövess Jenő, Kunst Henrik, Küfler Béla, Krolopp Hugo, Lickl Károly, Lázár Dezső, Liszka Károly, Ludvig Alfréd, Liptay Jenő, Matta Árpád, Magyar Kázmér, Manninger Adolf, Mayer János földművelésügyi min., Mayer Károly dr., Masáth Ernő, Marschall Ferenc dr., Mártonffy Barna, Mellis Lajos, Meskó Pál, Mohár János, Mutschenbacher Emil dr., Náray Pál, Osztrólczy Miklós, Paikert Alajos, Papp-Szász Tamás dr., Póhi Henrik, Preuszberger Károly, Purgly Emil, Rédy Gyula, Regő Károly dr., Reichenbach Béla, Rothmeyer Imre, Sársózy Zoltán, Serbán Ivan, Serényi Gusztáv, Somssich László gróf, Staub Elemér, Stech Géza, Studinka Elemer dr., Schandl Károly dr., Schneider Lambert, Szabó Gusztáv dr., Szabó Lajos, Szalay Pál, Szánthó Géza, Szapáry György gróf, Szavózd Richárd, Székács Elemér, Szent-Iványi Károly, Szigeti Pál dr., Szilassy Zoltán, Szmazenka Herbert dr., Szomjas Lajos, Szuhovszky Pál, Szaláncy Bertalan, Thaisz Lajos, Tekei István gróf, Tekei József gróf, Tóth Jenő, Tokaji Nagy László, Tornay György báró dr., Török Ferenc dr., Ujhelyi Tivadar, Unger Alajos dr., Vargay Kálmán, Vass Lajos, Vantisó Gyula, Vimmer Béla, Zlinszky György, Zsivánovits Béla.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Kedvezményes utazás a tenyészállatvásárra.

A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére március hó 25-27-én tartandó tenyészállatkiallítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében lévő helyi érdekű vasutakon, valamint felhívta az önálló igazgatással bíró vasúti társaságokat is a kedvezmény megadására. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE tenyészállatvásár-rendező bizottságától (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) kell kérni és a postaköltség és igazolvány ára fejében MÁV. igazolványokért darabonként 80 fillért (10,000 koronát), Déli vasúti igazolványokért darabonként 1 P. 60 fillért (20,000 K.-t) pénzben, vagy postabélyegben beküldeni.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány igénybevétele minden korlátozáshoz kötve, vagyis az OMGE tagjain kívül minden, a tenyészállatkiallítás és vásár megtekintésére felutazó gazda (földbirtokosok, bérlők, gazdasítók, földművesek), a gazdasági és szövetkezeti élet vezetői (jegyzők, papok, tanítók stb.), a községi és közigazgatási tisztviselők stb., valamint azok családtagjai részére is kiszolgáltatható. Az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg kell jelölni azt a vasúti állomást, ahonnan az utazás kezdetét veszi és véget ér. valamint, hogy milyen vasúti vonal (MÁV., Déli Vasút stb.) fog igénybe venni. A gazdasági akademiák, földművelésügyi iskolák, téli tanfolyamok és más iskolák halgatói a kedvezményes utazás engedélyezését a részükre amenny is fennálló kedvezmény igénybevételével az igazgatóság útján kérjék a kereskedelemügyi minisztertől. (Feltétel: csoportosan utazó, legalább 10 tanuló, tanári vezetés mellett.)

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány március hó 13-tól április hó 6-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre. A kedvezményes utazás visszafelé azonban csak akkor érvényes, ha az igazolványt a kiállításán láttamozták és lebélyegezték.

A Déli Vasút és az Arad-Csanádi Vasút is megadta a MÁV.-hoz hasonlóan az 50%-os utazási kedvezményt, ezért ezeknek a vonalakra szóló igénylések is beküldhetők. A Déli vasúti igazolvány kiállítási díja azonban nem 80 fillér, hanem 1.60 fillér (20,000 korona).

A kereskedelemügyi miniszter olyan tekintélyes számú kedvezményes utazásra jogosító igazolványt bocsátott rendelkezésünkre, hogy előreláthatólag minden jogos kérelmet kielégíthetünk; ha azonban mégis ez a kontingens kevésnek bizonyulna, az igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a jelentkezés sorrendje lesz a mértékadó.

Nagyon kéri a rendezőség, hogy az utazási kedvezményt igénybe venni szándékozók ezirányú óhajukat mielőbb bejelentésükkel, mert a késői igénylés munkatorlódást és késedelmes elintézését okoz.

Tenyészállatvásár-rendező bizottság.

A XXXVI. országos tenyészállatkiállítás és vásár bejelentési határidejének meghosszabbítása.

A folyó évi március hó 25-én, 26-án és 27-én a tenyész- és haszonállatvásártelen rendezendő, díjazással és vásárral egybekötött XXXVI. országos tenyészállatkiállításnak és gépkiallításnak bejelentési határideje január hó 23-án lejárt. Mivel a bejelentési határidő legfontosabb utolsó időszaka a Gazdahétre esik, amidőn a tenyésztők nagy része Budapesten tartózkodva, a bejelentést nem teheti meg, több oldalról kifejezésre jutott kívánságra a bejelentési határidőt február hó 1-ig meghosszabbítjuk. Nagyon kérjük azonban a résztvevni óhajtó tenyésztőket, hogy a további munkálatok megindíthatása érdekében mielőbb, még a meghosszabbított határidő lejártá előtt küldjék el bejelentéseiket, annál inkább, mert a többnyire szükséges bizonyuló állatok mellett későn érkező bejelentések számára már aligha tudhatunk helyet biztosítani.

Közelebbi felvilágosításokat készséggel nyújt a rendező-bizottság, amely kívánatra a szabályzatot és bejelentési íveket is megküldi. (IX., Köztelek-utca 8.)

Jeszenszky Pál s. k.
a rendező-bizottság elnöke.

VEGYESEK.

A gazdahét. Tul vagyunk a gazdahéten, amely az OMGE tagjainak rendkívül élénk részvétele és kitartó érdeklődése mellett a programhoz híven folyt le. A lezajlott gyűlések és előadások lapunk számára annyi közölni valót halmoztak fel, hogy a felgyűlt anyagot csak több lapszámra elosztva adhatjuk közre, a feldolgozás sorrendjében. Már a „Köztelek” mai számában közöljük Somssich László grófnak az OMGE közgyűlésén elmondott elnöki megnyitójából azt a részt, amely a közérdekű agrárpolitikai kérdésekkel foglalkozik. Tárcaorvotunkban Almásy Imre grófnak a Károlyi Sándor emléklakomán mondott serlegbeszédét adjuk, amely maga nemében valósággal remekmű. Lapunk élén pedig a megváltást szenvedett földbirtokosokhoz intézett felhívást közöljük. Ezenkívül még a Szántó-géptulajdonosok Országos Szövetségének alakuló gyűlésének és az üzemi bizottság ülésének lefolyását ismertettük; a többről legközelebb fogunk beszámolni. A napisajtó ugyan már ismertette mozgalminkat, mindamellett a „Köztelek” közleményei hézagpótlók lesznek azokra számára, akik a részletek iránt is érdeklődnek.

A felsőházi kinevezések. A kormányzó a már megválasztott felsőházi tagok mellé tudvalevően 38 tagot nevezett a felsőházba. A kinevezett felsőházi tagok sorában a társadalom és közélet legkiválóbb egyéniségei foglalnak helyet s örömmel látjuk, hogy az agrárszövetkezeti élet is megkapta a maga felsőházi képviselőt. Balogh Elemér, a „Hangya” szövetkezet vezérigazgatója személyében. Egyébként azonban, sajnos, nem látjuk az agrárélet s ahhoz közelálló körök reprezentánsait a most kinevezett felsőházi tagok sorában. Ebből a szempontból bizonyos csalódást hozott számunkra a mostani kinevezés. Különösen joggal reméltük azt, hogy ezáltal képviselőlet fog nyerni a mezőgazdasági kísérletű, amelynek küldési jogáról a felsőházi törvény nem gondoskodott. Ennek a hiányosságának pótlását vártuk most a felsőházi kinevezések során, sajnos, azonban a mezőgazdasági tudományt ismét mellőzés érte, mert az összes keserűségi intézmények között az egyetlen, amely a felsőházban helyt nem kapott.

Tölczel Lajos. Tölczel Lajos, a nagyváradi lat. szert. püspökség uradalmának nyugalmazott főszámvéveje, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület számtartási osztályának munkatársa, folyó évi január hó 21-én Budapesten 70 éves korában elhunyt. A megboldogult bült tetemeit folyó évi január hó 23-án d. u. 4 óra-kor helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temetőben. Pályáját, mint gazdasági gyakornok, a nagyváradi püspökségi uradalomban kezdte meg, majd Bölönyi Sándor földbirtokos szolgálatába lépett, ahonnan ismét visszahívták régi helyére, a nagyváradi püspökséghez számtartásnak. Nemsokára állam-számvitel vizsgát szerezve, a nagyváradi püspökség főszámvévejévé nevezetett ki Schlauch püspök által és ott is maradt 33 évig. Nyugalombavonulása a püspökségi birtokok bebecsése után történt. 1916-ban az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hívta meg mint kiváló számtartási szakembert az OMGE számtartási osztályába, ahol egészen haláláig erdemes munkásságával a gazdatiszadalm legteljesebb elismerését vívta ki. Mint az OMGE számtartási osztályának szakavatott munkatársa, számos nagy uradalomnak vezette a számtartását, részint egyszerű, részint pedig kettős könyvvitel szerint. Szakirodalmi téren is működött, a „Köztelek” hasábjain számos cikke jelent meg. 1918-ban jelent meg a „Kisüzemek

számtartása” című műve, amelyet a kisgazdák, kis-kereskedők és kisiparosok részére készítet. Legutóbb kettős könyvviteli rendszer szerint írt egy számtartási vezérfontalat, amelynek kiadását azonban a váratlanul bekövetkezett halála megakadályozta. A megboldogult szakmájában igen kiváló képzetű, lelkiismeretes és pontos szakember volt. Halálát özvegyén kívül négy gyermeke és veje gyászolja.

Az állandó felülbírálnó tanács tagjai. A m. kir. földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazása végett szervezett állandó felülbírálnó tanács tagjaivá 1929. évi december 31-ig terjedő időtartamra kinevezte Magoos-Dietz Sándor dr.-t, a Budapesti Tudományi Egyetem ny. r. tanárát, Dégen Árpád dr. udvari tanácsost, a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás főigazgatóját, Sigmund Elek dr. műegyetemi ny. r. tanárt, az orsz. kémiai intézet főigazgatóját, Steineker Ferenc dr. miniszteri tanácsost, az egyetemi közgazdaságtudományi kar ny. r. tanárát, Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanárt, Vuk Mihály dr. műegyetemi ny. r. tanárt, Weiser István dr. m. kir. gazdasági főtanácsost, az állat-életlani és takarmányozási kísérleti állomás igazgatóját, Fabricius Endre m. kir. gazdasági főtanácsost, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület főtitkárát, Zóhls Artur dr. kísérletügyi igazgatót, az Országos Kémiai Intézet és Központi Vegyészeti Állomás igazgatóját, Rétfalvi Gyula dr. miniszteri tanácsost, mint a népjóléti és munkaügyi miniszter szakközegét és végül Egry István ipariszkolai tanárt, mint a kereskedelemügyi miniszter szakközegét.

Az állatorvosi tisztivizsga vizsgáló-bizottságának tagjai. A m. kir. földművelésügyi miniszter az állatorvosi tisztivizsga vizsgáló-bizottságának elnökévé Pasteiner Alfons dr. miniszteri tanácsost, a bizottság tagjaivá a magyar közigazgatás szervezete s. b. tárgyra: Gaszner Béla dr. miniszteri tanácsost és Fokányi László dr. m. kir. állategészségügyi főtanácsost; a gyakorlati állattenyésztés és életrendtanra: Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárt és Bekessy Jenő m. kir. gazdasági főtanácsost, m. kir. gazdasági főfelügyelőt; a gyakorlati körbonctanra: Hutya Ferenc dr.-t, az állatorvosi főiskola ezidei rektorát és Jármai Károly dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárt; a gyakorlati járványtanra: Marek József dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárt és Manninger Rezső dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárt; a huszvizsgálat tárgyára pedig Breuer Albert dr. székesszérvárosi állategészségügyi főtanácsost; továbbá a bizottság póttagjaivá a magyar közigazgatás szervezete s. b. tárgyra: Uhlyarik Tímea dr. nyug. m. kir. állategészségügyi főtanácsost; a gyakorlati állattenyésztés és életrendtanra pedig: Schandl József dr. egyetemi ny. r. tanárt, végül a bizottság jegyzőjévé Gaszner Béla dr. miniszteri tanácsost 1927. évi január 1-től számítva három év tartamára kinevezte.

Bejelentések az országos tenyészállatkiallításra és vásárra. Amidőn e sorokat írjuk, az idei díjazással egybekötött XXXVI. országos tenyészállat- és gépkiallításra szóló bejelentések meghosszabbított határideje még nem jött le, így az idei kiállítás és vásár anyagáról teljes képet eddig szerintem nem tudunk nyújtani. De amíg más években a tenyésztők a bejelentést a legutolsó napokra szokták hagyni és ezért a bejelentések tömegesebben csak a legutolsó napokban szoktak érkezni, sőt a bejelentések jó része a határidő lejártá után szokott beérkezni, az ideán — valószínűleg néhány, a múlt évben elkésett folytatn fel nem vehető tenyészét példáján okúlvá — a bejelentő ivatek széküldéséül kezdve állandóan nagy volt az érdeklődés és még a határidő lejártá előtt befutott anyai bejelentés, hogy már abból kétszeres kiállítás és vásárt lehetett volna rendezni. A posta azonban még minden nap hoz szép számmal újabb és újabb bejelentéseket, hogy egyes csoportokban a már eddig bejelentett anyag is teljesen betölti a rendelkezésre álló épületeket. Így már most is megállapítható, hogy az idei tenyészállatvásáron is éppen olyan gazdag és értékes anyagot fognak bemutatni a tenyésztők, mint az előző években! A régi kiállítások — kevés kivétellel — mind újból jelentettek, de sok olyan tenyészítő jelentette be a részvételt, aki a múlt években valamely okból nem vett részt a kiállításokon. Meglepően nagy a kistenyésztők érdeklődése az ideán. Különösen gazdagnak ígérkezik a mangalica sertések s a fésűs- és husmerinó-juhok csoportja, de szép számban lesznek különféle husstersetek is a vásáron. A szarvasmarhák közül főleg a szimmentálból és hazai pirostarkából jönnek fel igen szép kollektívok és a hírek szerint több valóban nagyon szép, abszolút tenyészértékű bikában fognak gyönyörködhetni. Gazdagnak ígérkezik a baromfikiallítás is. A forgalom illetően bajos a mai viszonyok között jóslásokba bocsátkozni. Ezt mindenesetre előnyösen fogja befolyásolni, ha a hitelt a tenyészállat-beszerzések céljára biztosítani sikerül, amire komoly kilátások vannak. A kedvezményes vasúti utazás biztosítva van már, amelynek igénybevételére nézve a lapunk más helyén levő közleményben nyújtunk részletes tájékoztatást. Kívánatos,

195-196. lap

hogy mindenki a ges igazolványok legutolsó napokban elő.

A mezőgazdasági minisztérium folyó jelentése szerint a közzététele óta eltelt időben enyhébben csapdékos eloszlása időrebben nyílen rövid, szá váltakoztak. A csap képezte, hó csak napon sem terjed. Hótakaró mindig tovább Hajdu és megát. Január 19- zattanul enyhe v tétekben hűvösödött. enyhe időjárás s sere igen kedvező táskó pótlása és t munkák, tűzifa va tengerimorzsolás, folyamatban. Az ő hidegek nem jelen sulnhat a nappali az amugy is kisjárás miatt nem t ket. A vetések é kellőképpen megbő pán a korai vetés rinka- és bagolyi teleléshez elégned és eladó-készlet is mutatkozik, mert részben pyenge. A igen szörványosai mértékben járva sertésorban, méte

A Veszprémi Egyesület folyó k manyi ülést. Az gazd. főtanácsos gyakat Vuchetich egyesület ügyvezé művelésügyi minis Szentandrassy G tőleg az OTB-t Su tanár, a Felsődu hangai Szabó Ba szabályok megáll jektése után az hogy az ügyvezet nek az OTB-ban v egyesület belép tenyészítő Egyesül sület állományán fogja. Az egyesül nek ellenőrzésére örzési díjat fizetn igazgató-vezetm tenyészítő Egyesül januak, hogy az új vármegye terület vette. Végül bel dőséről, a tejfoga ról, amelyet az eg térium által szerv öltve, élénken kiv helységében, de ken. Ez utóbbi állítását is tervezi 5 körzetben folyik

A Nógrád-Hont Madáth Géza gr tartotta ezévi első Hanzsly Gyula úr Géza grótot, Jesz v. t. b. tanácsost, Huszár Tibort és i a felsőházba való Géza gróf megkö soran elhatározták fogja, hogy a va utak szegélyezésé bízza a két tíre részvételre, továb öntetüségére vona A földirtokreforai hivatalos lapjában hívti és hogy ész Felhívta a tagok zendő tenyészállat hálás köszönetét több millió értékű mérvens áron.

Állattenyésztől tenyészők Naptára cikket tartalmaz megjelent naptár

hogy mindenki a kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványokat mielőbb igényelje...

A mezőgazdaság helyzete. A földművelésügyi minisztérium folyó hó 22-én kiadott utolsó helyzetjelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés...

A Veszprémvarmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület folyó hó 15-én tartotta igazgatóválasztmányi ülését. Az ülésen Magyar Károly dr. m. kir. gazd. főtanácsos elnökelt...

A Nógrád-Hontvarmegyei Gazdasági Egyesület Maláth Géza gróf elnökelte alatt január 14-én tartotta ezévi első ig.-választmányi ülését...

Allattenyészők Naptára. Az 1927. évi Allattenyészők Naptára számos fényképet és értékes szakcikket tartalmaz...

Weiser István dr., Szunyogh Mihály, Kovárics Károly, Lúthy G. és Bárony Ernő cikkeken kívül vehettségű naplár, több tablatas adatgyűjteményt, a szavatossági főbírákról szóló rendeletet...

Kassán végzett gazdák találkozója. A következő sorok közlésére kérték fel szerkesztőségünket: „Alulírottak felkérjük a Kassai Gazd. Akadémia összes volt hallgatóit...

Helv-igazit vs. Lapunk december hó 19-i számában megjelent „Hivatalos traktorviszolyatok” című cikkben a Fordson-tractort árát tévesen közöltük...

Kerelem a tudományt pártoló gazdaközönséghez! A Magyar Nemzeti Múzeum emelőstárának külső munkatársa, 18 évi nagy uradalmi gyakorlattal rendelkező...

A t. Gazdaközönség figyelmét felhívjuk, a „Nitrogén Műtrágya és Vegyipari R.-T.” mai hirdetésére és ajánljuk, hogy mielőtt tavaszi műtrágya szükségletét...

Lotakarokra kérjen ajánlatot a 44 év óta legmegbizhatóbbnak elismert Fischer J. R.-T. zsák- és ponyvagyártól...

Kertész, virágágyai, melegházi, gazdasági épületre üvegablakok ifj. Weiss Gyula táblaüvegnagykereskedőnél...

NYILTTÉR.

(A sorváltás legújabbaként nem vállal felelősséget a tartalomért.)

FOLYÉKONY MELASSE kőolajmentes tartályokban, szárított répaszelet, korpa, elajongóca, szénasavas méz...

VIRÁGTENYÉSZTÉS IRTA: CZAPÁRY BERTALAN KERT. IGAZGATÓ 318 oldal, 363 képpel v. Ára 100.000 korona...

Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi osztálya OFB. engedély 8092/1923. szám Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. emelet...

Melegágyi üveget

szállít azonnal minden méretben és mennyiségben a legolcsóbb napi árak mellett, vidéki vevői útján, vagy budapesti raktárától, magyar és elsőrendű cseh minőségben 7163

FORGÓ ÉS TÁRSA R.-T.

tábla- és tükörüveg nagykereskedés Budapest, VII., Dohány-utca 16-18. szám Telefon: J. 125-70 és J. 126-05. Sürgőselem: „V. trum.”

Vetőgépek, ekék, boronák, hódmezővásárhelyi rosták, kultivátorok stb.

raktáraink tulzsfoltofsága folytán mélyen a gyári áron alul kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók 7195

SATURNUS

Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, VI., Teréz-körut 40 42.

Pestire utazóknak

rövid vagy hosszabb tartózkodásra MODERN PENSIO, V., Erzsébet-tér 5. szám CENTRAL PENSIO, VIII., Rákóczi-ut 18. szám elsőrangú ellátást ad polgári áron...

Most szánlja birtokát

o l e s ó I. és II. helyű kölcsönne! Szives megkeresések „Budapest, főposta postafiók 166” címre küldendők 7193

Marquise fagyálló kanadai tavaszbuza

erős szalmájú, rozsdának és megdülésnek ellenálló, bőtermő, kapható Csobaj Gyula gazdaságában, Csobaj (Szabolcs megye) 7183

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1927-İK ÉVRE 33-İK EVFOLYAM SZERKESZTIK: SZILASSY ZOLTÁN és BUDAY BARNA az OMGE igazgatói

Ára ajánlott bérmentes küldéssel 4 pengő 20 fillér Megrendelésnél kérjük az összeget előre beutalni a „PÁTRIA” r.-t. könyvkiadó-ny. Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

NYILTÉR.

(E rovatban foglalkéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Válasz a „Köztelek“-ben eddig a „Rhenaniaszfát“-ról megjelent cikkekre:

Table with columns: Termény, Gazdaság, Lakhely, Kiszórva kg., A kizsört mtrégyák ára, Terméseredmény kg., Termőstőbblet javára kg., Árban drágább, Ártóbblet figyelembevételével haszon, Megjegyzések. Rows include various agricultural products like Buza, Árpa, Mák, Lucerna, Cukorrépa, Széna, Rozs, Arpa, Cukorrépa, Tengeri, Burgonya, Buza, Árpa, Zab.

Folytatjuk:

DUKES ÉS HERZOG, Budapest, V., Géza-utca 4.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezeti Gabonasztyádjának jelentése.) 1927. január 24-én az állalános szilárdság jellemezte a piacot. Ezt részben a külföldi tőzsdékről érkezett kedvező jelentések idézték elő. A buza 20, a rozs 40, a tengeri és zab 20 fillérral drágult. Árak, budapesti paritásban, 100 kilogrammonként a következők: Buza, készárutétel, 76 kg.-os, tiszavidéki 32'60-32'90, felsőtiszai 32'40-32'70, pestvidéki és fejmérgyei 32-32'30, egyéb dunántúli 31'80-32'10, 78 kg.-os tiszavidéki 33'50-43'00, felsőtiszai 33'30-33'60, pestvidéki és fejmérgyei 32'80-33'40, egyéb dunántúli 32'70-33'20 P. Rozs, pestvidéki 26'60-26'80, rozs egyéb 26'40-26'80, takarmányárpa, l. r. 20'00-20'60, il. r. 19'20-20'00, sórárpa, felvidéki 26'00-28'50, sórárpa egyéb 24'50-26'50, zab l. r. 20'20-20'80, il. r. 20'00-20'20, tengeri 18'20-18'40, köles 14'80-15'50, korpa 14'80-15'20 P. Határidőszet: magyar buza márciusra 32'95-33'00, magyar buza májusra 33'65-33'70, magyar buza októberre 29'40-29'45 P. Magyar rozs márciusra 27'75-27'80 P.

Liszt- és őrlenympiac. Január 24. Lisztárak: Budapesti duplanullás 55'10, 0-ás 55'10, 1-es 54'10, 2-es 53'10, 3-as 52'80, 4-es 51'90, 5-ös 50'00, 6-os 44'00, 7-es 31'00, 8-as 20'80; vidéki 0-gg 49-51, 0-g 48-50, 1-es -, 2-es 46-47, 3-as -, 4-es 42-45, 5-ös 36-38, 6-os 32-35, 7-es -, 8-as 18-19, rozsliszt budapesti 0-ás 54'00, 1-es 39'50, vidéki 0-ás 44-48, 1-es 29-35 P.

Budapesti takarmányvásár. (A székesfővárosi vásárgazgatóság hivatalos jelentése.) 1927. évi január hó 25. Réti széna, l. r. 6'80-9'20, il. r. 6'70-8'-1111 r. széna csomagolásra 3'20-6'80, muharszéna 6'-8'-8', lucernaszéna 8'-10'40, zabosbükönyszéna 6'-8'-8', alomszalma 4'-5'20, zsuppszalma 5'-5'20 pengő.

Vetőmagvak. A vetőmagpiac irányzata változatlan. A külföldi terménytőzsdék. Újvidék, január 24. (Terménytőzsde.) Az irányzat szilárd. Jegyzések 100 kilóként prompt feladóállomásról: buza bácskai 75 kilós 1 vagon 295, 76 kilós 1 vagon 295, tiszavidéki 3 vagon 297'50, zab bácskai 2 vagon 173, árpa szerémségi 63 kilós 2 vagon 210, tengeri bácskai 1 vagon 150, tiszavidéki 30 vagon 157'50, júliusra 2 vagon 170, hszit bácskai 0-g. 2 vagon 448, 2-es 1 vagon 407'50, 5-ös 1 vagon 355, 6-os 3 vagon 282'50-286 dinár. (1 dinár = 10 fill.) - Pozsony, január 24. (Terménytőzsde.) Mérsékelt forgalom mellett kenyérgabonában az irányzat egy árnyalattal barátságosabb, tengeriben tartott. Jegyzések 100 kilóként feladóállomásról: 78-79 kilós buza 227-228, 77 kilós 224-226, 76 kilós 222-223, 75 1/2 kilós 219, alsóliszai 77 kilós 195-196, jugoszláv 194-195, jugoszláv vagy magyar 76 kilós buza 191-193, mind pozsonyi uszályból, rozs 124-125, l-a árpa 120-125, zab 144-145, pozsonyi uszályból 150-156, ólomzárólt vörös lóhere 2360-2550, natur lóhere 1450-1800, belföldi korpa 88-92, külföldi határállomásról 80-90 cseh korona. (1 cK. = 16 fill.) - Bécs, január 24. (Terménytőzsde.) A budapesti piacról rendkívül magas rozs határidős jegyzéseket jelentettek. Ezzel kapcsolatban az itteni árutalajdonosok olyan magas követelésekkel léptek elő, hogy kötésre nem is kerülhetett sor. Magyar rozst ér Béc 173 cseh koronát kértek. Belföldi rozs árát egynegyed, magyarét pedig fél schillinggel emelték. Buza és zab nem változott, tengerit tartott volt. - Chicago, január 24. (Terménytőzsde.) Zárleti árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza májusra 140 1/4 (140), júliusra 131 1/4 (130 7/8), szeptemberre 128 (127 3/4). Tengeri májusra 80 7/8 (81 1/4), júliusra 84 1/4 (84 3/4), szeptemberre 86 3/8 (86 3/4). Zab májusra 48 3/4 (49), júliusra 48 1/4 (48 1/4), szeptemberre 46 1/4 (46 3/8). Rozs májusra 106 7/8 (105 3/8), szeptemberre 99 (98 3/8) cent per bushel. - Winnipeg, január 24. (Terménytőzsde.) Zárleti árfolyamok: Buza májusra 136 3/4, júliusra 137 1/8, októberre 125 3/8. Zab májusra 15 1/2, júliusra 56 1/8 cent per bushel. - (1 dollár = 572 fill.; 1 bushel buza = 27 1/2 kg.) - Triest, január 24. (Terménytőzsde.) A dunai árkövetelések az egész vonalon jelentősen megrágták s főleg a takarmánycikkben észle-

hető nagyfokú drágulás. Prompt újtengeriért tranzit Postumia ma már 2 1/2 dinárt követeltek. Magyar zab 4'05, rozs 5'05, buza (76 kilós alapon) 6'20 dollár tranzit Postumia. Amerikai gabona cif Triest. Zárleti árfolyamok: Buza: 6szi kemény II. 15-155, mixed durum II. 145'25-149'25, Manitoba I. 150-155, II. 147'50-151'50, III. 143-147 lira q-kint. Magyar gabona triestli vagonból elvámolatlanul. Zárleti árfolyamok: 75-76 kilós 143'75-147'75, rozs 118'25-122'25, zab 94'75-97'75, tengeri prompt 84'25-87'25 lira mázsánként. (1 lira = 25 fill.) - Buenos Aires, január 24. (Terménytőzsde.) Buza február 11'25, márciusra 11'30, tengeri január 5'90, február 5'90, zab február 6'30, lenmag január 14'65, február 14'80, márciusra 14'95. - Liverpool, január 24. (Terménytőzsde.) Buza márciusra 10'6, júliusra 10'3 s. shilling. Az irányzat tartott. (1 angol font = 27 P. 88 fill.)

Budapesti vágómarhavásár. 1927. január 24. Felhajtás 337 darab nagy vágómarha. A vásár irányzata vontatott volt, a bikák árai kg.-kint 4 fillérről, drágultak, a többi minőségek azonban a legtöbb esetben változatlanok. Eladatlannal visszamaradt 24 darab. Következő árakat jegezték kg.-kint, élőszuliban: Bika, jobb minőségű - 86-100, kivételesen 1'08, bika, silányabb minőségű - 56-84, tarka hízott ökor, jobb minőségű - 88-108, kivételesen 1'16, középminőségű - 64-84, alarendelt minőségű - 40-60, magyar tehén - 48-92, tarka tehén - 40-100, kivételesen 1'08, növendék - 28, kicsontozni való - 24-40 P.

Budapesti szarvamarhavásár. 1927. január 21. Felhajtás: 341 darab, ugymint: 324 darab élő belföldi szopósborjú, 17 darab élő bárány. A vásár irányzata lanyha volt, az árak változatlanok. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: l. r. 1'48-1'56, kivételesen 1'6, il. r. 1'40-1'44, élő bárány 1'12 P. kg.-kint.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezeti Sertéstelepek jelentése.) 1927. jan. 25. A ferencvárosi nyit és zárt vásáron a felhajtás hétfőn 2192 drb. volt, amelyből élénk kereslet mellett 29 drb. eladatlannal visszamaradt. Az árak 2-4 fillérről emelkedtek. Az árak a következők: prima urasági 1'44-1'46, prima szedett 1'40-1'44, közép 1'36-1'38, könnyű, jobb 1'28-1'32, könnyű silányabb 1'24-1'28, öreg urasági 1'40-1'42, öreg szedett 1'34-1'36, angol sonkamalac 1'44-1'68, szalonna 1'48-1'52, zsír 1'68-1'72, hus 1'84-1'92, hasított felsértés 1'48-1'64, szalámbusz 1'84-1'88 pengő. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi bizálsaára sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít. Ismertető füzetét érdeklődőknek megküldi.

Soproni állattvásár. (A Soproni Állatvásárpénztár B-T. jelentése.) 1927. január 21. Összes felhajtás 189 marha, 842 sertés, belföldre eladva 88 marha, 521 sertés, export vasuton 85 marha, 67 sertés, export lábón 7 marha, 84 sertés, husexport levágásra 3, eladatlannal maradt 6 marha, 174 sertés. Árak kg.-kint: la tarka ökor 0'80-0'92, IIa tarka ökor 0'65-0'72, bika 0'70-0'80-0'92, kolbásznak való 0'85-0'55, fejőstehén 300-550, növendékmarha 150-250, borjú 1'04-1'60 P. Hízott sertés kg.-kint 1'25-1'50-1'60, stúldó sertés 1'04-1'25, tenyész-sertés 20-50, malac 7-14 P. Irányzat élénk.

Nyersbőr. A nyersbőrcpiac irányzata változatlan. Gyapjupiac. A belföldi gyapjupiac változatlan. A londoni gyapju-ai-cio-sorozat harmadik napján ismét szilárd irányzat urakodott: finomabb keresztes tovább drágult. Körülbelül 10,273 bála gyapju került kalapács alá, amelyből körülbelül 8000 bála cserélt gazdát. A piacra került árut jó minőség jellemezte, és különösen finomabb minőség volt, az élénk kereslet folytán, szilárd áralapon, könnyen elhelyezhető. Árak: Ausztráliai mosott merinói 20-46, mosott keresztes 16-39, zsiros merinói 15-27, zsiros keresztes 9-21'5, újezelandi mosott merinói 15-23, zsiros keresztes 18-32, zsiros merinói 15-23, zsiros keresztes 9'5-20 penny.

Tej s tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazgatóság hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon fillérekben, január 25-én: Teljes tej literje 32-40, tejszínhab literje 320-400 tejfel literje 178-208, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 512-560, nagyban 432-496, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 400-520, tehéntúró kg.-ja 96-123, juhtúró kg.-ja 288-360, grói sajt kg.-ja kicsinyben 480-640, trappista sajt

kg.-ja kicsinyben 28-400, nagyban 224-256, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 48-64, nagyban 48-500 fillér. Tejpiac. (Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R-7. jelentése.) 1927. jan. 21. A budapesti tejárutató fiókokban a kannafej kicsinybeni ára továbbra is 40 fillér.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben, pengőben: Csirke drb.-ja 1'60-2'40, tyúk drb.-ja 3'20-4'80, hízott ruca kg.-ja 1'92-2'40, hízott lud kg.-ja 1'92-2'40, hízott pulyka kg.-ja 2'16-2'56, libamáj kg.-ja 4-8'00 ludzsir kg.-ja 2'40-4'00 P. Tojás drb.-ja 12-18 fillér. Budapesti halpiac. Árak kg.-kint pengőben: Ponty kicsinyben la 2'80-3'20, nagyban 2'10-2'40, ponty IIa kicsinyben 2-2'80, nagyban 1'60 pengő.

Zöldség és gyümölcs. Árak kg.-kint a budapesti piacon fillérekben: Sárgarépa 16-32, petrezselyem 16-32, zeller 24-64, kalarabé 16-40, vörshagyma 18-32, fokhagyma 48-1'28, cékla 16-32, fejeskáposzta 20-32, kelkáposzta 24-56, vörskáposzta 24-48, fillér, rózsaburgonya kicsinyben 16-24 fillér, nagyban 15-16 pengő q-kint, sárgaburgonya kicsinyben 12-14 fillér, fehérburgonya kicsinyben 9-14 fillér, nagyban 8-10 pengő q-kint, karfiol 80-1'20, torma 64-1'60, sóska 2'28-2'88, spenót 80-1'28, champignonba 4'00-8'00, alma 48-2'2, körte 80-2', szőlő 2'24-3'20, dió 1'-2'08 fillér.

Fapiac forgalma még esendés, azonban már folytak az előzetes tárgyalások az építési szándékozók és a fakereskedők között, akik teii raktarakkal várják a kereslet megindulását. Noha a szlovenszói termelők a legtöbb cikknél magasabb árkövetelésekkel lépnek fel, a belföldi árak még nem emelkedtek, azonban egyes cikkeknel, amelyekből a termelési helyeken csak kis készletek állanak rendelkezésre, némi emelkedéssel kell számolni. A fogyasztókkal való forgalomban I. oszt. fenyődeszka 112-120, II. oszt. 100-105, III. oszt. 80-88 P. kőbőnteremkint ár raktár. Keményfában az üzlet forgalom nagyon gyenge. Csak a jobbminőségű tölgy-és kőrisgömbfát, diófát és bükkfadeszkát keresik, az utóbbit olcsó tömegbutorok gyártására. Bográrifában a kereslet minimális, csak ázácbognárónk és szilfaagyk iránt mutatkozik érdeklődés. Tuzifa ára ismét csökkent a nagy kínálat következtében. Import száraz kasabfa 232-236 P. ab magyar határ, belföldi minőség és a feladóállomás fekérese szerint 190-230 P. vagonba rakva 10,000 kg.-kint. Feszén ára nyomottak. Szlovenszói I-a áru 4000-4300 cK., erdőnyi ár 25,000-27,000 lei vagononként magyar határállomásról, retortafaszén 880 P. vagononként, bármely határállomáson átvéve.

Bor. A borpiac változatlan. Szesz és szeszitalok. Szeszszület változatlan. Szesz, január 24. (Devizazariát.) Budapest 90'75, Páris 20'55, London 25'20, Newyork 519'12 1/2, Brüsszel 72'15, Milánó 22'42 1/2, Madrid 84, Amszterdam 207'30, Berlin 123'05, Bécs 73'20, Oszlő 132'25, Kopenhága 138'35, Stockholm 138'60, Szofia 3'75, Prága 15'37 1/2, Varsó 57'50, Belgrád 9'12 1/2, Athén 6'80, Konstantinápoly 2'61, Bukarest 2'75, Helsinki 13'07 1/2, Buenos Aires 214'50.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. F. I. Budapest. I. Szikes foltok javítását megelőzően ajánlatos a talajvizsgálat. A mintavételre kérjen az Országos Chemiai Intézetnél (Budapest, II., Keleti Károly-utca 24.) szakembert, vagy mintavételi utasítást. 2. A tárcsás élektótt sziktalaj megművelésére alkalmasabb, mint a közönséges eke.

L. K. Sziveskedjék a „Köztelek“ 1926. évi szept. 16-án megjelent 74-ik számát megtekinteni, amelynek 1223-ik lapján jogi rovatvezetőnk kimerítő cikk keretében foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a megváltott területen kit illet a vadászati jog.

R. A. Tass. Az OTB-től kérni kell a befejezett nyilvántartás kimondását azzal, hogy a telekkönyvi hatóságot határozatról értesítse. A telekkönyvi hatóság nemleges bizonyítványt nem adhat ki.

W. Gy. Elek. Ha az előjáróság nem akarja a bejelentést elfogadni, tessék ennek feltüntetése mellett közvetlenül a munkásbiztosító pénztárhoz fordulni.

„Bihari.“ Az sági események pénzügyminiszter irányadó. B. Gy. Bük. zási kulcs nincs tárgyat képezte, lánosságban eset pénzben, hol tőményben, földbe M. T. Kasz. a repülőket a szarított répközé. E takarm. fehérjetartalma hatása) meghaladhatóság buzái emészthető fehé.

Haladó gazd. e. Dorner Béla könyv, amelyből nézve is kimeri a Pátriánál meg M. B. Sz. egyan hazánkba fejezésre s ezen Zsápany. A erről van szó - alapos kiszűrés farszek közt nek hűvel való lompát használ a meglámadott szőraz állapotát az eljárásnál k. irtás. Erre a c. kátrányt, karb. kenőcsök, petró. szert prótáltak thanaton, Cast. Myceloid) is h. mazása néha er a konyhasó, az zett szerék.

Má. Chino

A „Köztelek“ állat. 26 ábrával. „Pátria“

Image of a person's face.

Image of a person's face.

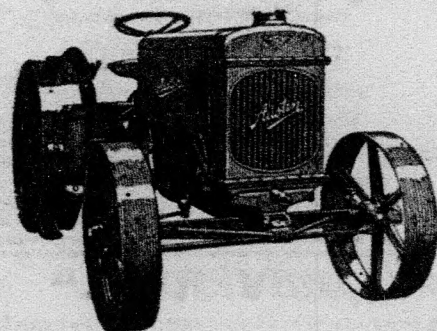
ÁLLITJUK, MERT IGAZ

hogy a kir. József-Műegyetem gépkísérleti állomásán
eddigelé hivatalosan kipróbált traktorok közül az

AUSTIN-TRAKTOR

szántotta fel óránként a legtöbbet és fogyasztotta a legkevesebbet!

Ára 7.904.— pengő
(98,800.000 korona)

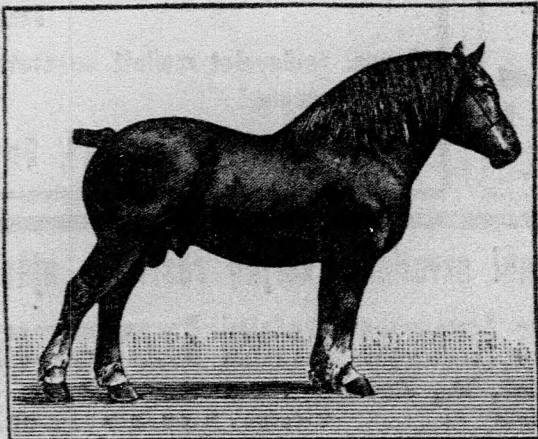
Szállítható raktárunkról azonnal,
kedvező fizetési feltételekkel!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Teréz-körút 40. sz.
A PÖHL-traktor vezérképviselője!

1681

EREDETI BELGA MÉNEK ÉRKEZNEK

február elején, elsőrendű válogatott minőségben

A csődörök itt megtekinthetők és árak magyar határállomásra állítva, de a magyar bevitei vámot nem beleértve 3000—3500 pengő lesz darabonként. Ugyancsak el-örangu murakózi tenyészmének, 3—4 évesek fenti szállítási feltételek mellett 1500—2000 pengőbe kerülnek darabonként, továbbá 3—4 éves murakózi kancák, fenebéhez minőségben, valamint hasas kancák és éves csikók állandóan nagy választékban mérsékelt áron kaphatók és közelebbi felvilágosítással erre nézve készséggel szolgát:

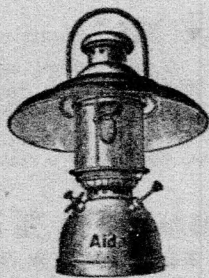
VAJDA ELEMÉR

Čakovec (azelett Csáktornya) Muraköz, Jugoszlávia

Levélcím: Vajda Elemér, Čakovec, Jugoszlávia

TÁVIRATCÍM: Vajda Čakovec, Jugoszlávia

Vevő vagyok Anglo-normaini tenyészcsofödörökre!!!

Aida vihar-,
eső- és
fagyálló

erősfényű petróleumgázizzó
lámpa, bel nélkül, gazdasági
épületek, udvarok és nagy
helyiségek kivilágítására
200-300, 400, 800 gyert.a-
fennel. Kézi, asztali, vihar-
és ivilámpák. 7188

BÁTORI BÉLA
Budapest, III., Zsigmond-u. 44.

Virágnyesztés. Itta: Csakary Bernátné kert. igazgató
318 oldal 292 képpel. Ára: 100.000 korona
"Aria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-u. 25. sz.

Gazdag vadászsakmánya

csak akkor lesz

Vadászat

ha a vadászságot olvassa és
amit olvas azt megszívleli!

Kérjen mutatványszámot! Díjtalanul küldi a
kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körút 34.

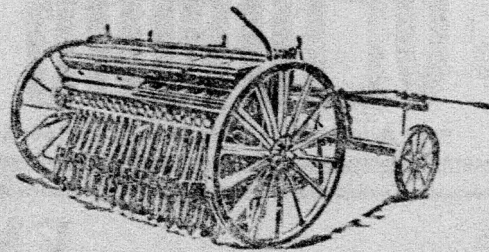
Sorban vet!

Sorban trágyáz!

A KOMOLY MUNKA DIADALA!

20.000 gép munkában!

Losonei
„Rekord VIII”

Losonei
„Rekord VIII”

kombinált sorvető- és sortrágyázógép

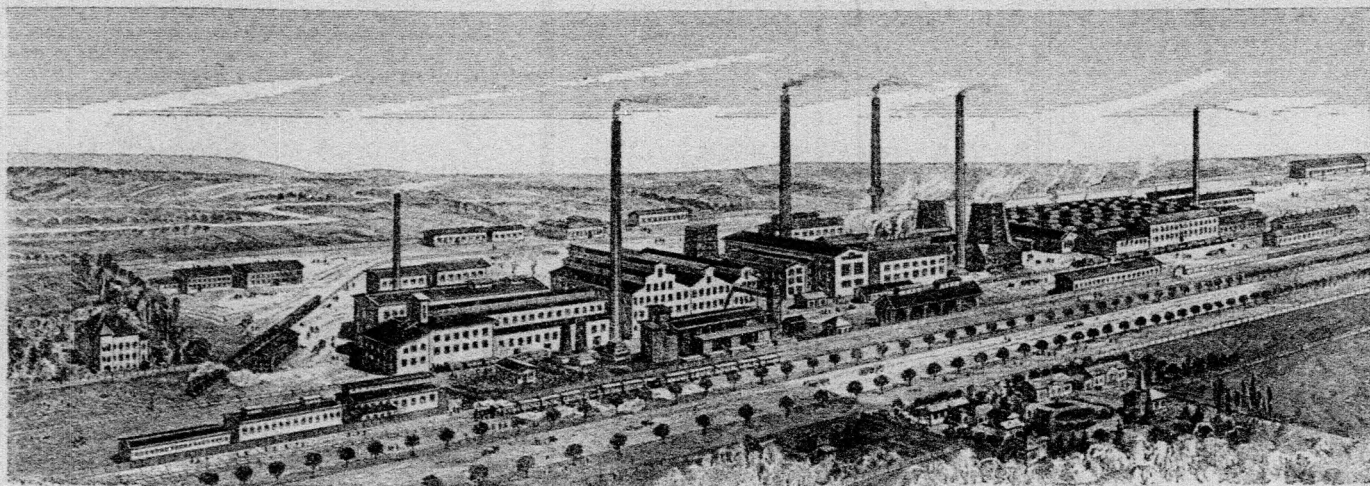
Tökéletes munka. Könnyű súly. Állítható sortávolság.
Kibuktatható szekrény. Könnyen tisztítható.

50% műtrágyamegtakarítás! Jelentékeny terméstartalom!
Gyártja és árusítja: 7098

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat, Budapest

Gyár és igazgatóság: VI., Váci-ut 19. szám. Telefon: Lipót 909—33
Városi telep: VI., Vimos császár-ut 65. sz. Telefon: Teréz 124—40

„NITROGÉN“ MÜTRÁGYA ÉS VEGYIIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Gyár: Dicsőszentmárton

Központi iroda: Budapest, V., József-tér 1. szám. Telefon: 106-19, 151-79

MÉSZNITROGÉN

17-19% garantált nitrogéntartalommal a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya!

ELŐNYEI:

- Termésfokozó hatása kalászosoknál, kapásoknál, szőlőnél és kerti veteményeknél a legjobban érvényesül.
- Egyetlen trágyaszer, melynek 100 kg.-jából 80 kg. a növényzet által értékesíthető és alkalmazása a leggazdaságosabb;
- A talajt tevékenyebbé teszi, baktérium-flóráját erősen fokozza, elősegíti a talajban levő hatóanyagok bomlási folyamatát, s ezáltal megkönnyíti a növényzetnek a többi tápanyagok felvételét;
- Lazítja és nem cserepesíti, nem savanyítja a talajt, mint az egyéb nitrogénműtrágyák;
- Elpusztítja az élősdieket, fokozatosan látja el a növényzetet nitrogénnel s ezáltal annak erőteljes és egészséges fejlődését biztosítja. A növényt nem hajtja meg hirtelen, ami a hazai egyenlőtlen éghajlatunk mellett különösen fontos, mert kisebb szárazság esetén nem kell annak visszaesésétől, vagy megdőlésétől tartani;
- Nem mosódik ki, mert a talaj leköti s így a kiszórása a legkevesebb munka idején eszközölhető.

A Káliszindikátus eredeti árjegyzései szerint 40-42%-os

KÁLISÓ,

mely a gumós növényeknél — burgonya, répa stb. — minden talajon, homokos talajon minden kulturnövénynél **nélkülözhetetlen!**

Szuperfoszfát, Thomassalak, kénsavas ammóniák, chilisalétrom, trágyamész

Ingyenes

mütrágyázási tanácsadóhely!

ELADÁS

Mindenféle gazdasági szaktanulmány... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Száz q búzacsalma... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Napszámjegyzék... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Eladó... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Eladó gépek... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Szegődségi... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Eredeti... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Bérlet... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Fajtisza... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Szegődségi... "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatványosztálya...

Gőzke... Kemna-rendszerű... 30 lóerős, teljesen jókarban, hozzávaló felszereléssel eladó...

Baró... Keszner Ervin telek... gazdasági osztálya... Budapest, Bécsi-u. 8. 339

WD traktor... Iánfalpa 35... HP, hannoveri gyártmány, alig használt...

Cserhalmi... Növénytermelés... 34 pengőért tudunk hőmentesen küldeni...

Eladó gépek... Kukoricaszárító... KPA jegyű 2 cason napi teljesítményű...

Szegődségi... Kékny 150 cson... 130 000 korona + forgalmi adó, portó...

Eredeti... Engere-zabvető... 411

Bérlet... Szegődségi... 25

Fajtisza... Szegődségi... 25

Szegődségi... Szegődségi... 25

Szegődségi... Szegődségi... 25

Szegődségi... Szegődségi... 25

Szegődségi... Szegődségi... 25

Szegődségi... Szegődségi... 25

Chilisaletrom... Ká isó-Mészritrogén-Ammóniák-Szuperfoszfát...

Grünfeld és Berczeller... Budapest, V., Nádor-u. 12.

Megjelent az... Allattenyésztők Naptára 1927.

Szerk.: Éber Ernő dr. Ára bérmentve 2-50 P.

Eladni akar valami gazdasági gépet? Forduljon bizalommal Braun és Ürményi céghez...

Torma... spargagyokokra, földi soper, málnatövek...

Használt traktorokat, teaktorekét, cséplőgépeket... L. Lukács Vilmos gépágykerekadó, Nyíregyházán.

Keresünk... azonnali szállításra 30 kilométer távra...

Burgonyáért... legjobbat azetek, veszek minden mennyiségben...

Megvételre... keresek egy kilométer távra...

BÉRLET... tehénészetre, méhészetre, szőlőre...

Legelő... egy egyszerű magyar hoid bérbeadó...

Főváros... környékén négy-öt legelő...

Keresek... lehetőségek Dunánál...

40-100 holdas tanya... bérlet...

Bérlet... Budapest, V., Nádor-u. 12.

Eladó gazdasági felszerelések.

Keresi bérletünk megszűnése folytán vetőgépek, ekék, repaművelési eszközök, igaszekerek, cséplőgarnitúrák, lokomobilok, szivó- és benzinmotorok, fűkaszáló, és aratógépek, rosták, trieurók, vasesztergapat, szalagfűrés, fűrész, vágógépek, kovács-, bogár-, asztalos- és gépműhelyfelszerelések, továbbá Fowler-féle gőzekegarnitúra eladók.

Megtekinthetők Budapesten. Grünwald Testvérek és Schiffer Bővebb felvilágosítás cégnél, Budapest, V. ker., Rudolf-tér 6. szám. Távbeszélő: Teréz 68-08 n. érhető. 7191

Eladó gőzekegarnitúra

Egy 16-os M. Á. V.-gyártmányú gőzekegarnitúra, 8 éves, teljesen szembépes, 5 vasu Kemna-ekével, lakókocsival és teljes felszereléssel eladó. Garnitúra, üzem- és kazánkönyvei és fizetési feltételek megtekinthetők eladónál: ÖREGLAK URADALOM, ÖREGLAK, Somogy megye. 7156

Levélpapírozt és borítékot címnyomással

A legújabb és legkényesebb munkát a "PÁTHIA" nyomda r.-t., BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek) végzi.

A Kompolt-parádi Hítbizományi uradalom feldebrői oltvány-szaporító telepéről 1927. évi tavaszi eladásra kerülő I. osztályú egyéves gyökeres szőlőoltványok:

Table with 2 columns: Oltvány típusa (Chasselas, Olasz Rizling, Hárslevelű, Furmint, Zöldsvlványi) and Ár (656, 664, 696, 1248, 1584, 2280 pengő).

Az oltványok alanya Riparia Portalis és a fajtiszaságért az uradalom szavatol Eladási feltételekről felvilágosítást nyújt az uradalom jószágigazgatóság, Kompolt, Heves megye. 7190

Large advertisement for Cormick machines. Header: 'Közöljük, hogy a következő eredeti amerikai „Cormick”-féle gépek'. Lists various models like Fűkaszálók, Ugyanaz, Tengeriültető, Motorok, Ugyanaz, Ugyanaz. Includes contact info: 'Sürgőnyeim: „Débert Budapest” Telefon: Lipót 909-51 és 909-89' and 'DÉNES B. r.-t., Budapest V. kerület, Váci-ut 98. szám.'

Vertical text on the right edge of the page, including 'Kisbirtokosok', 'Dijatlan átlakozó', 'BETÖLTENDŐ ALL...', 'OKL. GAZDASÁG...', 'Intéző...', 'Segédítési...', 'Keresünk...', 'Gépeszközök...', 'Magtárost...', 'Kerteszt...', 'Gőzekegészít...', 'Gőzekegészít...'.

Bármilyen **TRAKTORHOZ** legalkalmasabb az államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép

Államgépgyári gőz-, benzin- és szivógázlokomobilok, traktorok és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányú mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Tejet, vaját évi kötésre veszünk
Vitamin
Tejipari Vállalat
Budapest, VIII., Kálvária-utca 22. szám.
Telefon: József 23-40 1503

Eladó 304 magyar hold

birtek tulajdonos által. Prima fekete föld. 4 km-re 120.000 lakosú egyetemi alföldi várostól. Műút mellett. Gardasági épületekkel bőven ellátva. Cím „7184” alatt a kiadóh. vatalban. Felvilágosítás délután 3-4 óra között. 7184

Földbirtokosok!

Agrária Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 2. Több milliárd életo kölcsönt sürgősen folyószit dollárokból, pengőkből, becsles nélkül, holdankint legmagasabb ószegig, amortizáció vagy kamatozó mibőségben, kisebb-nagyobb lételekben. Elterhelt birtekokat. Részvételünk és egyes vidéki pénzüzetek nagykamata kölcsönét olcsóbbra konvertáljuk. 7189

Évi kötés mellett uradalmi tejet

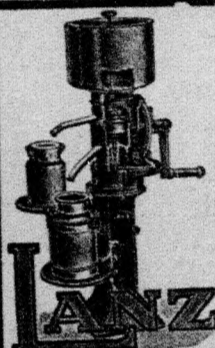
átvesz legmagasabb napi áron Sanus Tejüzem R.-T., Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13. Telefon: József 158-52 7131

Gőzekeberszantást

őzsi és tavaszi szantást, gyepfőrést, szőlőtelepek faiskolák, erdőszitések mély rigolirozását elvállalja

Wolf Ernő, Budapest-Kelenföld
1535 Telefon: József 24-24 Sürgőnycim: Wolftelek Budapest

Szarvasmarha és bivaly tenyésztése. Irta: Schandl József dr.
Ára: 10 pengő. "Patria" R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Dáni ut 25.

A világhírű **LANZ** tejfőzőgépek

minden nagyságban raktárról szállíthatók.

Ajánlattal szolgál: 7115

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B

Sürgőnycim: HANCO BUDAPEST

Zongorát, pianinót

legolcsóbban (a Magyar Királyi Zene-művészeti Főiskola szállítójától)

Reményi Mihálytól vehet

Budapest, Király-u. 58. Fizetési kedvezmény.

Feles birkákat

200 darabot azonnal vállalunk. Ajánlatokat: Dr. PÖZEL ISTVÁN, Budapest, VIII., Mária-utca 34. címre kérünk. 7184

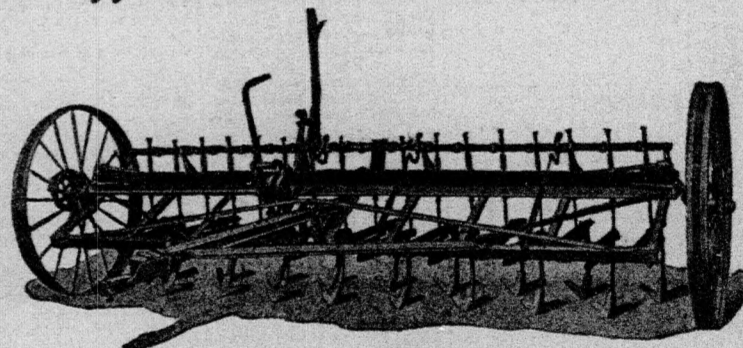
Akác bogárnfa 640 cm-es rönkben, 5 sukkos hasított szőlőkaró, 250 cm-es kerítésoszlop, 8 méteres telefonoszlop

vagontelepekben termelőtől kapható. Dr. Nyáry Miklós, Budapest, Semmelweis-utca 4. Telefon: Teréz 148-16 7192

JAKOBER & Cie., Wien, I., Laurenzberg 4.
Telefon: 77-5-70. Sürgőnycim: Jakoberle Wien szállít mindenkor a napi áron kis malmi román 45/50%-os egészséges, tiszta

napraforgó-olajpogácsát, valamint mindennemű schrottot ab román-magyar határ, vagy magyar leadóállomás. 1577

A „Cormick”-féle mezei traktor-kultivátor

10 órai munkaidő alatt körülbelül 40 magyar hold,

sulya teljesen komplett, szárnyas kapákkal együtt 636 kg.
munkaszélessége 3,7 m.

A jó termésnek egyik legfontosabb előfeltétele, hogy a vetés megfelelően előkészített magházba történjen, amely célra a „Cormick”-féle traktor-kultivátor egyenesen hivatva van, miután összetöri a rögöket, mélyen fellazítja és elgyengíti a talajt, kitölti a légközőket és végül védőréteget is készít, miáltal megakadályozza a nedvességnek az altalajból való elpárolgását.

Különösen nélkülözhetetlen a talajnak tavasszal való lazítására és felfrissítésére, amely művelet folytán a rögök természetesen gyorsabban melegednek át.

A gép igen nehéz munkát végez, miért is ezen erős igénybevételekre számítva, a kultivátor maga egy igen erős szögvaskeretre van felszerelve, amely keret a gép egész szélességét képezi. A fogak láncos és rugós felerősítéssel bírnak, amely lánc egyúttal a mélységet is szabályozza. A járókerekek nagyok és igen erős küllőkkel bírnak. Egy keret, amely 3 kultivátor-fogat tart, a főkeret csapágyában nyugszik, úgyhogy a fogak oldalt nem mozdulhatnak el, ha azok a gyom hosszú gyökerében esetleg meg is akadnának.

A kultivátoroknak fogai a talajviszonyok szerint választhatók meg; normálisan 2 1/2" nagyságú és fordítható hegygel szerkesztett fogakkal és 10" szélességű, fecskéfark alakú kapákkal vannak felszerelve.

Árajánlattal készséggel szolgál:

Dénes B. Részvénytársaság

Budapest, V. kerület, Váci-ut 98. szám

Alapítási év: 1883.

Sürgőnycim: „Débert Budapest”

Telefon: Lipót 909-51 és 909-89